

Γιάννης Αρτινόπουλος

Πίνοντας ένα ποτήρι χρώματα...

ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ

Ναύπακτος 2022

Γιάννης Αρτινόπουλος

Πίνοντας ένα ποτήρι χρώματα...

Γιάννης Αρτινόπουλος

Πίνοντας ένα ποτήρι χρώματα...

ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ

Ναύπακτος 2022

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: *Γιάννης Χαλάτσης*

ΕΞΩΦΥΛΛΟ: *Γ. Αρτινόπουλος «Νυχτερινό όνειρο»*

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ - ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: *ΕΝ-ΤΥΠΩ Καλογερόγιαννης - Γραφικές Τέχνες*

ΕΚΔΟΣΗ: *Παπαχαράλμπειος Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου*

E-MAIL ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ: *mail@vivl-nafpakt.ait.sch.gr*

E-MAIL ΓΙΑΝΝΗ ΑΡΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: *jannisartinopoulos@gmail.com*

ISBN: 978-618-83993-4-1

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πίνοντας ένα ποτήρι χρώματα...

Πρόλογος	9
Εισαγωγικά	10
- ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ	
Αντιγόνη Μουχτούρη: <i>Η ζωή του σαν ένα ταξίδι</i>	14
Ελένη Στεργιοπούλου: <i>Ο δικός μας σουρεαλιστής ζωγράφος της</i>	16
Φωτεινή Παπαρήγα: <i>Μια λάμψη μ' οδηγεί προς τον χρόνο!</i>	17
Γιάννης Χαλάτσης: <i>Ο Γιάννης Αρτινόπουλος μιλάει για το έργο του</i>	19
- ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΠΙΝΑΚΕΣ	
Αντιγόνη Μουχτούρη: <i>Ένας ζωγράφος γεννήθηκε</i>	27
- ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΑΚΟΥΑΡΕΛΕΣ	
Αντιγόνη Μουχτούρη: <i>Η φαντασία εισβάλλει στη Ναύπακτο</i>	170

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα έκδοση περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικά έργα του Ναυπάκτιου σουρεαλιστή καλλιτέχνη Γιάννη Αρτινόπουλου.

Ο Γιάννης Αρτινόπουλος ανδρώθηκε καλλιτεχνικά στο Βέλγιο, στο περιβάλλον των μεγάλων σουρεαλιστών ζωγράφων, René Magritte, Paul Delvaux, Edgard Tudgat κ.ά. Ο σουρεαλισμός, ένα από τα μεγαλύτερα κινήματα των εικαστικών τεχνών κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου, αλλά και ολόκληρου του 20ού αιώνα, όπως το διατύπωσε ο Andre Breton στο Μανιφέστο του το 1924, είναι ο καθαρός ψυχικός αυτοματισμός, που παροπλίζει την λογική και δημιουργεί μια υπερπραγματικότητα στην οποία παντοδύναμη θέση κατέχει ο κόσμος του ονείρου, το υποσυνείδητο και το παράλογο.

Έτσι, και στα έργα του Αρτινόπουλου παρατηρούμε μοτίβα που μας παραπέμπουν σε γνωστούς συνειρμούς, αλλά εν τέλει συνθέτουν ένα σύνολο ξένο προς μια γνωστή πραγματικότητα. Στο έργο «Ο κρυφοβλέπων» (1988), παραδείγματος χάριν, με τον επαναλαμβανόμενο οφθαλμό, που θυμίζει τον οφθαλμό του παντεπόπτη Θεού, με τα ανοιχτά λουλούδια που μοιάζουν με δισκοπότηρα, και με τα αγκαθωτά κλαδιά, είναι φανερό ότι ο καλλιτέχνης δημιουργεί μια δική του, προσωπική υπερπραγματικότητα με δικούς του ισχυρούς συμβολισμούς.

Το 1980 ο Γιάννης Αρτινόπουλος επιστρέφει και εγκαθίσταται μόνιμα στην Ναύπακτο. Έκτοτε το πολιτισμικό τοπίο της πόλης και τα τοπόσημά του εμπλουτίζουν το έργο του. Έντονα χαρούμενα χρώματα και γνώριμες όψεις της γραφικής Ναυπάκτου χαρίζουν στα έργα του μια παιδικότητα σαν να δίνει ο καλλιτέχνης μορφή στις αναμνήσεις της παιδικής ζωής τού ίδιου, αλλά και όλων των συμπολιτών του.

Το έργο του Γιάννη Αρτινόπουλου αποτελεί πλέον αναπόσπαστο κομμάτι της πολιτισμικής ζωής τής Ναυπάκτου.

† Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΒΛΑΣΙΟΥ κ. ΙΕΡΟΘΕΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

*Πρόεδρος Εφορευτικού Συμβουλίου της Παπαχαλαμπίου
Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Ναυπάκτου*

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Στην Ανατολική πλευρά του γραφικού λιμανιού της Ναυπάκτου υπάρχει μια καλλιτεχνική εστία, ένα δώροφο πέτρινο πυργόσπιτο, μια πινακοθήκη – εργαστήριο του καλλιτέχνη Γιάννη Αρτινόπουλου. Ο Αρτινόπουλος είναι σουρεαλιστής ζωγράφος που γοητεύει με την φαντασία του και τα λαμπερά χρώματα των πινάκων του.

Συγκαταλέγεται στις σημαντικότερες καλλιτεχνικές προσωπικότητες, του ελληνικού και ξένου εικαστικού χώρου. Παρόλο που δεν συμμετέχει σε πολλές εκθέσεις και δεν διαθέτει δίκτυο δημοσίων σχέσεων, είναι γνωστός σε καλλιτεχνικούς κύκλους της Ελλάδος και του εξωτερικού. Τους καλοκαιρινούς κυρίως μήνες αρκετοί επισκέπτες της Ναυπάκτου, επώνυμοι και ανώνυμοι, αναζητούν την κατοικία του ζωγράφου, ο οποίος πάντα με ευγένεια, καλοσύνη και υπομονή τους ξεναγεί και τους ταξιδεύει στον φανταστικό κόσμο της ιδιαίτερης τέχνης του.

Γεννήθηκε το 1940 στη Ναύπακτο. Από μικρή ακόμη ηλικία βρέθηκε στο Βέλγιο όπου τελείωσε τις εγκύκλιες σπουδές του και σπούδασε αρχιτεκτονική. Ταυτόχρονα παρακολούθησε μαθήματα κεραμικής και της τέχνης του σμάλτου.

Το 1966 αποφοίτησε από τη σχολή ζωγραφικής του διακεκριμένου Βέλγου ζωγράφου Marcel Hastir. Εκεί γνώρισε τους μεγάλους ζωγράφους René Magritte, Paul Delvaux, Jean Brusselmans, Edgard Tudgat, Rene Wilquet και Gust Kulche. Ο μεγάλος Βέλγος σουρεαλιστής ζωγράφος René Magritte, εκτιμώντας την τέχνη του, τον ενθάρρυνε να εκθέσει τα έργα του. Έτσι τη δεκαετία του 1960 διοργανώθηκαν δύο ατομικές του εκθέσεις στις Βρυξέλλες, οι οποίες σημείωσαν μεγάλη επιτυχία.

Το 1980 επέστρεψε στην Ελλάδα και εγκαταστάθηκε στη Ναύπακτο και αφιερώθηκε σχεδόν αποκλειστικά στη ζωγραφική. Στα έργα του αποτυπώνει με δικά του εκφραστικά μέσα όλη την ευαισθησία και συγκίνηση γύρω από τα προβλήματα και τις αναζητήσεις του σύγχρονου ανθρώπου, όπως είναι οι κοινωνικές ανισότητες, αλλά και συναισθήματα, όπως είναι η χαρά των απλών ανθρώπων, η συγκίνηση, ο έρωτας, που στην έκφρασή του παίρνουν μία πανανθρώπινη διάσταση και θέτουν σε κίνηση το γόνιμο προβληματισμό.

Δεν κυνηγά την πρώτη εντύπωση, ούτε η έκφρασή του είναι κραυγαλέα. Αντίθετα, σε ήρεμους τόνους, πολύ φωτεινούς, προκαλεί τη σκέψη σε προβληματισμό που θα γονιμοποιηθεί στο εσωτερικό κάθε ανθρώπου με τη δική του συγκίνηση και ευαισθησία, με τη δική του αναζήτηση.

Ο Γιάννης Αρτινόπουλος απεικόνισε τη γενέτειρά του με χρώματα και σχήματα όσο κανένας άλλος καλλιτέχνης. Ακολουθώντας έναν ατομικό σουρεαλισμό σε μια συντηρητική επαρχιώτικη κοινωνία, κατάφερε την αναγνώριση του ως καλλιτέχνη, που μπορεί λίγοι να τον καταλαβαίνουν, αλλά όλοι τον σέβονται και τον εκτιμούν.

Με αυτές τις σκέψεις η Δημόσια Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου συνεχίζοντας την εκδοτική της δραστηριότητα, προσπαθεί να αναδείξει το σπουδαίο έργο του ζωγράφου, το οποίο αποτελεί πολιτιστικό κεφάλαιο με αναπτυξιακή δύναμη για τον τόπο μας και τη Χώρα μας.

Στον τόμο αυτό περιλαμβάνονται 180 αντιπροσωπευτικά έργα από το πλούσιο και πολύμορφο έργο του καλλιτέχνη. Τα 160 από αυτά είναι ζωγραφικοί πίνακες και τα 20 ακουαρέλες οι οποίοι παρουσιά-

ζονται χρονολογικά ανά δεκαετία. Στο πρώτο μέρος του βιβλίου η κ. Αντιγόνη Μουχτούρη, καθηγήτρια Κοινωνιολογίας στο Πανεπιστήμιο Λωρραίνης της Γαλλίας με κείμενό της παρουσιάζει τη ζωή, την πορεία και το έργο του ζωγράφου. Προσπαθεί να αποκωδικοποιήσει το έργο του καλλιτέχνη και να οδηγήσει τον θεατή και τον αναγνώστη στην ουσία του έργου του. Επίσης, παρατίθενται κείμενα κριτικών τέχνης και αποσπάσματα από κείμενα και συνεντεύξεις του καλλιτέχνη.

Στο δεύτερο μέρος του βιβλίου παρατίθενται οι πίνακες ζωγραφικής με τίτλο στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Στο τρίτο μέρος παρουσιάζονται 25 ακουαρέλες με θέμα την πόλη της Ναυπάκτου. Στις δεκάδες ακουαρέλες του ο καλλιτέχνης αποτυπώνει τα χαρακτηριστικά τοπία της πόλης από διαφορετικές οπτικές γωνίες με σουρεαλιστική δημιουργική φαντασία, ευαισθησία, ωριμότητα και φωτεινά χρώματα. Στις απεικονίσεις του για τη Ναύπακτο δεν ενδιαφέρεται για την πιστή αναπαράσταση του τοπίου, αλλά μέσα από την αφαίρεση αναζητά και αναδεικνύει την ουσία του τοπίου, χωρίς να καταλήγει σε ακραίες σχηματοποιήσεις. Έτσι οι ακουαρέλες αυτές βαλσαμώνουν τις φυσικές και ιστορικές ομορφιές της πόλης σε ένα ιδιότυπο υποσυνείδητο που ενισχύει τη μνήμη της μέσα στον χωρόχρονο.

Για την ευόδωση της έκδοσης του παρόντος Λευκώματος ζωγραφικής απαιτήθηκε η συνεργασία και η αρωγή πολλών συντελεστών. Όλοι τους προσέφεραν εθελοντική εργασία εκδηλώνοντας την εκτίμησή τους προς τον καλλιτέχνη. Για τη φωτογράφιση και την ψηφιοποίηση των πινάκων εργάστηκαν, ο Γεώργιος Σερεμέτης, ο Παναγιώτης Αρτινόπουλος και η Σταυρούλα Κριδερά. Σε όλες τις φάσεις του εγχειρήματος υπήρξε καθοριστική η υποστήριξη και η βοήθεια της συζύγου του καλλιτέχνη κας Κατερίνας Σάββα.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΣΑΝ ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ, ΣΑΝ ΕΝΑ ΣΟΥΡΕΑΛΙΣΤΙΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

Η ζωή του καλλιτέχνη δεν μοιάζει με τη δική μας, και δεν μπορεί να μοιάσει, γιατί τότε θα ήμασταν όλοι μας καλλιτέχνες. Η ζωή του Γιάννη Αρτινόπουλου είναι μια διαρκής μετακίνηση. Δεν είναι τυχαίο ότι ζωγραφίζει την κίνηση στα έργα του. Είναι γεγονός ότι η κίνηση είναι παρούσα. Γενικά λέμε «η ζωή του είναι σαν έναν βιβλίο». Η ζωή του Γιάννη είναι ένα ταξίδι. Όλα ξεκίνησαν από ένα ταξίδι: Ναύπακτος – Βρυξέλλες.

Ο Γιάννης Αρτινόπουλος γεννήθηκε το 1940, στις αρχές του πολέμου, στην Ναύπακτο, όπου αντιμετώπισε ένα σωρό δυσκολίες. Το 1953, έφυγε για τις Βρυξέλλες όπου έζησε με τη μητέρα του. Στις Βρυξέλλες η ζωή του άλλαξε. Εισήλθε σε έναν άλλον κύκλο, πιο κοσμοπολίτικο, όπου μαζί με τα σύνορα άνοιξε και η φαντασία του.

Στα δεκαοχτώ του άρχισε να εργάζεται σε γραφείο αρχιτεκτονικής και συγχρόνως πήγαινε σε νυχτερινή σχολή. Εκεί, ο καθηγητής των Καλλιτεχνικών ξεχώρισε ένα σχέδιο ζωγραφικής του για το οποίο τον επιβράβευσε με το χρηματικό ποσό των χιλίων φράγκων! Τα χίλια φράγκα ήταν πολλά χρήματα για έναν νέο της εποχής εκείνης και το πιο σημαντικό, βέβαια, ήταν το γεγονός ότι ο καθηγητής τους τον είχε αναγνωρίσει ανάμεσα στους μαθητές αυτής της τάξης.

Αυτή η αναγνώριση ήταν απαραίτητη για έναν νέο καλλιτέχνη και πολύ σημαντική, γιατί τον έκανε να αισθανθεί πιο σίγουρος για τις ικανότητές του ως καλλιτέχνη. Όλα ήταν καινούργια για αυτόν, αλλά όχι ξένα. Το Βέλγιο του προσέφερε μία θέση, για να απελευθερώσει το ταλέντο και τη σκέψη του.

Η προσαρμογή του σε αυτήν τη νέα χώρα ήταν μάλλον εύκολη, γιατί σε κάθε πόλη και χωριό υπήρχε και μια σχολή καλών τεχνών. Αυτή η ατμόσφαιρα τού ταίριαξε, τον έφερε πιο κοντά στο στοιχείο του, στην τέχνη.

Σπούδασε Αρχιτεκτονική στο Πανεπιστήμιο Université de Mons του Βελγίου. Παράλληλα με την Αρχιτεκτονική παρακολουθούσε και τη Σχολή Καλών Τεχνών, είχε εγγραφεί στο ατελιέ του Marcel Hastir, όπου συνάντησε και τον René Magritte. Αυτή η αναγνώριση θα του δώσει ακόμη μεγαλύτερη πίστη στον εαυτό του. Συνέχισε τις καλλιτεχνικές σπουδές στην Academia di Belle Arti di Roma καθώς και στην Academia di Belle Arti di Venezia.

Το 1964 ο Γιάννης Αρτινόπουλος πραγματοποίησε ένα ετήσιο ταξίδι κάνοντας τον γύρο του κόσμου. Ξεκίνησε από την Ευρώπη (Νορβηγία, Σουηδία, Ιρλανδία, Φινλανδία, Ενωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Πορτογαλία και Ιταλία). Συνέχισε στην Αφρική (Βελγικό Κογκό, Αιθιοπία, Λιβύη, Αίγυπτο, Λιβερία και Μάρκο) και στη Μέση Ανατολή (Λίβανο, Συρία, Ιορδανία, Ιράν, Αραβικά Εμιράτα και Τουρκία). Μετά επισκέφθηκε την Ινδία, την Κίνα, την Ιαπωνία, την Ινδονησία και την Αυστραλία. Τέλος, επισκέφθηκε την Νότια και Βόρεια Αμερική, (Χιλή, Αργεντινή, Περού, Βολιβία, Βραζιλία, Ουρουγουάη και Παραγουάη, Παναμάς, Μεξικό, ΗΠΑ, και Καναδά).

Όλα αυτά τα ταξίδια, τα χρώματα και τα σχήματα που συνάντησε στον δρόμο του, εμπλούτισαν την έμπνευσή του να ακολουθήσει τον δρόμο της τέχνης.

Από επαγγελματικής πλευράς, αρχίζει τον διπλό δρόμο μέχρι τα σαράντα του χρόνια ως αρχιτέκτονας και παράλληλα ως ζωγράφος. Ως αρχιτέκτονας αναγνωρίζεται όλο και πιο πολύ. Μάλιστα ανάμεσα στα

σπίτια που σχεδίασε ήταν και αυτό του René Magritte.

Στα εικοσιπέντε του παντρεύτηκε και απέκτησε δύο αγόρια. Είχε λαμπρή σταδιοδρομία ως αρχιτέκτονας, ενώ παράλληλα αφιέρωνε και χρόνο στη ζωγραφική.

Στα σαράντα ένα χρόνια του, το 1980, έφυγε από το Βέλγιο και, κλείνοντας αυτόν τον κύκλο, επιθύμησε να ξαναγυρίσει στην Ελλάδα. Επέστρεψε, λοιπόν, στην Ελλάδα, για να ζήσει μόνιμα στην Ναύπακτο.

Δεν μετάνιωσε ποτέ για αυτήν την επιστροφή του στην Ναύπακτο, καθώς ήταν για εκείνον πολύτιμο δώρο στην πορεία της ζωής του, μιας και αφοσιώθηκε πια πέρα για πέρα στην τέχνη. Ας μην ξεχνάμε, όμως, ότι πίσω από κάθε μεγάλο άντρα κρύβεται μια μεγάλη γυναίκα. Έτσι, ξεκινά την καριέρα του στην Ελλάδα, έχοντας ως ένα δυνατό στήριγμά του τη γυναίκα του, Κατερίνα Σάββα. Πότε σαν μούσα του, πότε σαν σύζυγος τον βοήθησε ουσιαστικά σε αυτόν τον καινούργιο του δρόμο. Έτσι, μπόρεσε να αφιερώσει τη ζωή του στη ζωγραφική. Εκεί, στο «πυργόσπιτό» του, «κάθε πρωί πίνει ένα ποτήρι χρώματα» και φτιάχνει σχέδια μεταξύ ονείρου και πραγματικότητας.

Όπως παρατηρούμε η ζωή του είναι ένα «πήγαινε – έλα»: έφυγε από τη Ναύπακτο για να ζήσει στις Βρυξέλλες και μετά επέστρεψε πάλι στη Ναύπακτο. Η ζωή του είναι οι σταθμοί της, σαν ένα μυθιστόρημα γραμμένο από τις συναντήσεις και χωρισμούς. Φέρει, όμως, μέσα του πάντοτε την τέχνη. Όταν δεν ταξιδεύει ο ίδιος, ταξιδεύει η φαντασία του και μας κάνει και εμάς να ταξιδεύουμε.

Η ζωή του είναι μια εικόνα γεμάτη σχέδιο, χρώματα, όνειρα και ταξίδια. Στα ταξίδια του φέρει πάντοτε μαζί του την τέχνη του και μια βαλίτσα χρώματα, έναν κοσμοπολίτικο χαρακτήρα και ένα όραμα για τη ζωή. Η ζωή του είναι σαν ένας χώρος κλειστός που ανοίγεται, γνωρίζει έναν καινούργιο κόσμο, ξανακλείνει και πάλι ένας καινούργιος κόσμος ανοίγεται μπροστά του.

Τα σουρεαλιστικά έργα του Γιάννη Αρτινόπουλου δεν γνώρισαν τη δόξα που γνώρισε ο σουρεαλισμός στο Βέλγιο και στην Γαλλία για τρεις λόγους:

- γιατί ο ίδιος δεν ανήκε στο καλλιτεχνικό κατεστημένο των Αθηνών,
- γιατί ο σουρεαλισμός ως σχολή στην Ελλάδα δεν ήταν τόσο διαδεδομένος και αποδεκτός όσο στο εξωτερικό και
- γιατί οι Έλληνες καλλιτέχνες εκείνη την εποχή είχαν στραφεί περισσότερο προς έναν νεορεαλισμό. Αντίθετα, ο σουρεαλισμός είναι ο κοσμοπολίτικος χώρος της ελευθερίας.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΜΟΥΧΤΟΥΡΗ

*Ομότιμη Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας της Κουλτούρας
στο Πανεπιστήμιο Λωρραίνης*

Ο ΔΙΚΟΣ ΜΑΣ ΣΟΥΡΕΑΛΙΣΤΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Ο Γιάννης Αρτινόπουλος είναι ένας Έλληνας σουρεαλιστής. Η γεμάτη σιγουριά και αποφασιστικότητα γραμμή του, απλή και μετρημένη σοφά, όχι από μια ενσυνείδητη προσπάθεια, αλλά ως αυτόματη έκφραση μιας εσώτερης ισορροπίας, μιας προαιώνιας σοφίας του ελληνικού κόσμου, της ελληνικής γραμμής του Περικλή Γιαννόπουλου, σε καθλώνει και σε οδηγεί σ' έναν κόσμο ονείρου, αλλά ονείρου, διαυγούς, διάφανου, αισιόδοξου. Οι μορφές δεν εξαϋλώνονται (το ονειρώδες είναι το πτώμα του ονείρου, έλεγε ο Κάλας), αλλά χάνουν το βάρος τους σε μια μοναδική ανάταση, μια μέθεξη φωτός θα 'λεγα. Τα χρώματά του, εκρηκτικά, λαμπρά, κορεσμένα, σε οδηγούν σε κάποιο αισιόδοξο, γεμάτο φως μήνυμα, σε μια ελληνική ανάσταση.

Δεν υπάρχει τίποτα το κρυμμένο, τίποτα το ασθενές. Από το έργο του αναδύεται μια ρώμη πνευματική, που συνδυάζει την απλότητα και το βάθος, την ίδια την αναίρεση της μεταφυσικής αγωνίας μέσα στον θρίαμβο της ζωής. Μπορεί να υπήρξε μαθητής του Ντελβώ ή του Μαγκρίτ, όμως στο έργο αυτών των μεγάλων μαστόρων, όπως άλλωστε και σ' αυτό των άλλων σουρεαλιστών, σαν τον Τανγκύ, την Κάρρινγκτον ή τον (προ)σουρεαλιστή μεταφυσικό Ντε Κίρικο και τον Μαξ Ερνστ, υπάρχει πάντοτε μια αόρατη απειλή που επικρέμαται, μια αγωνία διάχυτη που δεν είναι του κόσμου τούτου. Στο έργο του Αρτινόπουλου τα μάγια λύνονται σ' ένα διονυσιακό θρίαμβο χρωμάτων και γραμμών, σε μια μέθεξη με τη μεγάλη φύση, τον συμπαντικό έρωτα.

Το θείο είναι ανθρώπινο και μας γνέφει συνωμοτικά και συνένοχα, χωρίς όμως καμιά μεταφυσική ενοχή. Η υπερπραγματικότητα του Αρτινόπουλου είναι αυτή του Ηράκλειτου κι όχι του Χέγκελ ή του Μπρετόν. Θυμίζει κάπου την καλύτερη περίοδο του Μιρό (άραγε είναι τυχαίο ότι κι αυτός είναι μεσογειακός;), αλλά χωρίς την φωβιστική βαρβαρότητα, των χρωμάτων εκείνου.

Ο Αρτινόπουλος είναι σουρεαλιστής, αλλά σουρεαλιστής που επανερμηνεύει τον σουρεαλισμό και τον ανυψώνει σ' ένα διάφανο και εντελώς προσωπικό και θριαμβεύοντα ανθρωπισμό, χωρίς καμιά μυστικιστική σκιά.

Είναι ένας σουρεαλιστής δικός μας, κι' αυτό τον κάνει μοναδικό.

ΕΛΕΝΗ ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ

Λέκτορας Τμήματος Ιταλο-Ισπανικής φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών,

Αθήνα, Δεκέμβριος 2003.

ΜΙΑ ΛΑΜΨΗ Μ' ΟΔΗΓΕΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ!

Η δουλειά του Ιωάννη Αρτινόπουλου είναι ιδιαίτερη και πρωτότυπη. Μοντερνιστική. Με σχήματα απλά και λίγα χρώματα. Οι εικόνες του τείνουν προς το φανταστικό, το μη ρεαλιστικό, ταυτόχρονα όμως δεν περιορίζονται σε εγκεφαλικές αναπαραστάσεις. Συγκινούν.

Τον συναντήσαμε στο σπίτι του στη Ναύπακτο. Στον πύργο δηλαδή που βρίσκεται στο ακρότατο σημείο του αριστερού βραχίονα του πανέμορφου βενετσιάνικου λιμανιού της Ναυπάκτου. Ένα μουσείο, με άλλα λόγια, ή πιο σωστά, μια πινακοθήκη-εργαστήρι. Η πινακοθήκη-εργαστήρι του Ιωάννη Αρτινόπουλου.

Στον παραπάνω, κάπως αυτοβιογραφικό πίνακα, βλέπουμε τη σχέση του με τη γενέθλια πόλη και το ταξίδι. Είναι σαν η πόλη να είναι από την άλλη μεριά, στο εκείθε περιορισμένη, και στο εδώθε, η απεραντοσύνη.

Η θεματολογία του εκτείνεται από τις κοινωνικές ανισότητες και τα προβλήματα και τις αναζητήσεις του σύγχρονου ανθρώπου μέχρι τα συναισθήματα των απλών ανθρώπων και τον έρωτα ως καθολική κινητήρια δύναμη. Και βέβαια, σε όλο του το έργο κυριαρχούν τα τέσσερα στοιχεία, η φωτιά, η γη, το νερό και ο αέρας μέσα στον κύκλο της ζωής, και ο προβληματισμός για τη φύση.

Όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει η καθηγήτρια κ. Ελένη Στεργιοπούλου: «Στο έργο του Αρτινόπουλου τα μάγια λύνονται σ' ένα διονυσιακό θρίαμβο χρωμάτων και γραμμών, σε μια μέθεξη με τη μεγάλη φύση, τον συμπαντικό έρωτα».

Σίγουρα, στην κοσμοθεωρία του Αρτινόπουλου παίζει μεγάλο ρόλο η ελληνική πολιτισμική παράδοση, η εκφραστική λιτότητα ορισμένων θρησκευτικών συμβόλων, κάποια στοιχεία του ελληνικού τοπίου και το ελληνικό φως.

Η χρήση του χρώματος στους πίνακες του Αρτινόπουλου μας θυμίζει διάφορα κινήματα, φοβισμό, εξπρεσιονισμό, ίσως και ποπ art. Τα χρώματά του είναι

έντονα, εκρηκτικά, θα τολμούσαμε να τα αποκαλέσουμε εξπρεσιονιστικά, καθώς αποσκοπούν στον προβληματισμό και όχι στη δημιουργία ειδυλλιακών εικόνων, όπως στον φοβισμό.

Πλην όμως, η αποθεωτική τους λειτουργία διαφέρει από τη λειτουργία των χρωμάτων στο κίνημα του εξπρεσιονισμού, που έτεινε σε κάτι πιο σκοτεινό. Από την άλλη, μπορεί να παρατηρούμε επανάλψεις σχημάτων, απλών, καθημερινών, όχι όμως ευτελών. Η επανάληψη στον Αρτινόπουλο απέχει από εκείνη στην ποπ-αρτ, διότι είναι ολοφάνερη η πρόθεση του ζωγράφου να στήσει μια αινιγματική κατάσταση σε ένα γοητευτικό παιχνίδι σχημάτων, όπως στον πίνακα με τους σκελετούς ψαριών σε μια καθοδική πορεία. Συμβολισμός της πτώσης; Γιατί όχι. Το μήλο, ο καρπός της γνώσης, θα μπορούσε να μας παραπέμψει σε μια τέτοια ανάγνωση, με μια χροιά όμως όχι τόσο θρησκευτική όσο οικολογική. Είναι διάχυτη στο έργο του ζωγράφου η σκέψη ότι ένας άνθρωπος δεν μπορεί να κάνει κάτι χωρίς να καταστρέφει ταυτόχρονα:

Θα λέγαμε ότι οι εικονοποιήσεις του Γιάννη Αρτινόπουλου τον κατατάσσουν στους μεταφυσικούς, σε εκείνους δηλαδή τους ζωγράφους που όσο ζοφερό κι αν είναι το θέμα τους δε χάνουν την προτίμησή τους για τα ζωηρά και αστραφτερά χρώματα. Η έκφρασή του δεν είναι ψίθυρος, είναι μια φωτεινή κραυγή, πολύ φωτεινή όμως. Η χρωματική ένταση των έργων του διεγείρει τον θεατή να συλλογιστεί, είναι ένα αφυπνιστικό ξάφνιασμα, κι όχι μια στείρα πρόκληση.

Τα έργα του, όπως και του δασκάλου του René Magritte, διακατέχονται από μια αινιγματική κατάσταση, καθώς απεικονίζουν πραγματικότητες σε ανοίκεια διάταξη, κάτι που αναιρεί τον συνήθη τρόπο αντίληψης των πραγμάτων και τις καθιερωμένες έννοιες που τις συνοδεύουν. Οι πίνακές του έχουν μια τάξη κι ένα συγκεκριμένο νόημα. Ζωγραφίζει το θέμα του με τέτοιο τρόπο ώστε να το χαρακτηρίζει το άνοιγμα, η διαστολή στον χρόνο, στην απεραντοσύνη. Η αναζήτηση του φωτός, η δυσκολία τού να σταθείς πάνω στη γη όρθιος, το ταξίδι, η καταστροφή, ο θάνατος είναι κάποια από τα θέματά του, τα οποία όμως φωτίζονται σε μια ανοικτή προοπτική κι όχι σε ένα κλειστό καταθλιπτικό ορίζοντα.

Όπως μας είπε ο ίδιος «Μια λάμψη μ' οδηγεί προς τον χρόνο!»

ΦΩΤΕΙΝΗ ΠΑΠΑΡΗΓΑ

Εκπαιδευτικός - μεταφράστρια

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΡΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ

Με αφορμή την έκθεση αυτή που διήρκησε από 3 – 26 Αυγούστου 2012, στο χώρο «Φετιχέ Τζαμί», ο Γιάννης Χαλάτσης συνομίλησε με τον σουρεαλιστή Ναυπάκτιο καλλιτέχνη, τόσο για την καλλιτεχνική διαδρομή του όσο και για την συγκεκριμένη έκθεση ζωγραφικής.

- Τα έργα σας κ. Αρτινόπουλε, είναι «διαφορετικά» για τον πολύ κόσμο. Πείτε μας λίγα λόγια για το ύφος και τον τρόπο που αποτυπώνετε αυτά στα διάφορα υλικά που χρησιμοποιείτε.

Είναι εικόνες όπως εγώ τις σκέπτομαι και τις ερμηνεύω. Γεγονός είναι ότι έχω μία περίεργη νότα να εκφράζομαι πάνω σ' αυτούς τους πίνακες. Καμιά φορά «πάω» πολύ μακριά και κάπου - κάπου πρέπει να 'χει κάποια καθοδήγηση κάποιος, να 'χει τον καλλιτέχνη δίπλα για να εξηγεί. Βλέπετε ο σουρεαλισμός έχει φτιαχτεί περισσότερο και φτιάχνεται για τους εγκεφαλικούς ανθρώπους. Δηλαδή κάποιος που δεν ξέρει τι είναι ο σουρεαλισμός, κάποιος χωρίς πολλές γνώσεις για τη ζωγραφική, δύσκολα θα ερμηνεύσει μια τέτοια εικόνα. Αν θέλει όμως να σκεφτεί, σίγουρα θα μπορέσει να δώσει μια ερμηνεία και αυτός. Υπάρχουν μερικοί που λένε ότι ο σουρεαλισμός σβήνει. Δεν είναι όμως έτσι. Ο σουρεαλισμός έχει μέλλον και όσο πιο απλά μπορεί να γράφουμε με εικόνες, με σχήματα και με ποίηση το σουρεαλισμό, τόσο καλύτερα θα υπάρχει συνεννόηση και τόσο καλύτερα θα λύνουμε τα προβλήματά μας.

- Μέσα από ένα σουρεαλιστικό πίνακα ο καλλιτέχνης περνά τα δικά του μηνύματα;

Πολλά μηνύματα. Ο σουρεαλισμός είναι είσοδος στη σκέψη. Στέκεσαι μπροστά σ' έναν πίνακα και σε προκαλεί να σκεφτείς τι θέλει να πει ο καλλιτέχνης. Αν θέλεις ερμηνεύεις και με το δικό σου τρόπο. Η ζωγραφική ενός προσώπου ή μιας φύσης, ενός τοπίου σ' ένα κάδρο, σου θυμίζει ένα τοπίο όπως είναι στην πραγματικότητα. Το να πας όμως κάπου, να πάρεις το τοπίο και να το εγκλωβίσεις στο μυαλό σου και έπειτα να το ξετυλίξεις στο σπίτι σου, τότε γεννιέται κάτι άλλο. Φτιάχνεις έναν λιτό πίνακα, αφαιρείς ό,τι δεν σου χρειάζεται και κρατάς τα στοιχεία που θέλεις. Δημιουργείς μια καινούργια εικόνα μιας πόλης, παράδειγμα, και την ομορφαίνεις με τα δικά σου στοιχεία, τα σουρεαλιστικά ή τα διακοσμητικά. Ίσως έχετε δει τέτοιες ακουαρέλες με λιτές γραμμές, όπως είναι η Ναύπακτος των τεσσάρων εποχών που υπάρχουν στο Δημαρχείο. Είναι πολύ λιτοί πίνακες, συνδυασμένοι με πολλά χρώματα. Ο σουρεαλισμός δεν έχει σταθεί μόνο στη ζωγραφική. Έχει φέρει μεγάλη αλλαγή και πρόοδο στη διακοσμητική τέχνη. Χρώματα διαφορετικά στους τοίχους, νέα σχέδια στα έπιπλα, στα βάζα κ.λπ. Η σκέψη τού σουρεαλισμού έχει φέρει πρόοδο και έχει μέλλον. Δεν είναι εύκολο να πάρεις το μολύβι σου, να κάνεις μια απλή γραμμή και να 'χει μια λειτουργικότητα. Να σκεφτείς δηλαδή ότι φτιάχνεις μια καρότσα αυτοκινήτου και να μπεις επάνω και να ταξιδεύεις. Ξέρετε, μία πόλη σχεδιάζεται επίσης με γραμμές δικτυωτές. Σήμερα κάπου πήγα και πέρασα από κάτι μικρά δρομάκια. Εκείνο που ερχόταν από το βορρά, είχε τόση δροσιά, ενώ εκείνο που ήταν από την ανατολή προς δύση, είχε τόση ζέστη. Είναι και αυτό μια σκέψη. Θα μπορούσε να αποτυπωθεί όλο το σκηνικό σ' έναν πίνακα. Να φτιάξουμε το δρομάκι που έχει αέρα και δροσιά, μ' ένα δέντρο ανθισμένο και απ' την άλλη μεριά να είναι ένα ξερό δέντρο στο δρόμο.

- Μιλήστε μας για το ταξίδι σας στον μαγικό κόσμο του σουρεαλισμού

Ο Σουρεαλισμός είναι Τέχνη που εκφράζεται μέσα από σχήματα και από χρώματα. Τα γεωμετρι-

κά σχήματα είναι αυτά που βοήθησαν τους ανθρώπους να χτίσουν τον κόσμο. Ο κύκλος, το όμορφο αυτό σχήμα που από αυτό σχηματίστηκε η γη και το σύμπαν, είδε τον ήλιο και φεγγάρι. Το μόνο που δεν μπόρεσε ο κύκλος να κάνει είναι ν' αγκαλιάσει τον χρόνο. Οι ευθείες γραμμές είναι εκείνες που έφτιαξαν διάφορα σχήματα με τα οποία χτίσαμε επάνω στη γη.

Προσωπικά όλα τα σχήματα με βοηθούν να εκφρασθώ στην τέχνη μου. Το τετράγωνο είναι το σχήμα που αντιπροσωπεύει τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, Ανατολή, Δύση, Βορρά και Νότο, το δε τρίγωνο τον ουρανό, τη γη και τη θάλασσα. Και με όλα αυτά η φαντασία ταξιδεύει σε ονειρεμένους κόσμους!

Φτάνω λοιπόν στην τέχνη μου, που είναι τα σχήματα, τα χρώματα και η σημασία όλων αυτών είναι να σχηματίσω έναν κόσμο που ξεπερνά τη μαγεία του ονείρου! Δίχως τα σχήματα που δημιουργούμε με τη φαντασία μας, ο κόσμος θα ήταν φτωχότερος. Είναι σπουδαίο κάθε σχήμα για οποιονδήποτε δημιουργό να ορίζει την πορεία του για κάθε πρωτότυπη δημιουργία του.

Θα ήθελα να αρχίσω για κάθε γεωμετρικό σχήμα να πλέξω το εγκώμιό του και τη χρησιμότητα προς τον άνθρωπο. Αρχίζω από τον κύκλο, αυτό το όμορφο και ατέλειωτο σχήμα και αόρατο μπορώ να πω, που αγκαλιάζει το σύμπαν δίχως να φαίνεται. Εμείς οι άνθρωποι τον σχηματίζουμε με τα μολύβια μας σε ατέλειωτα σχήματα και τα χρωματίζουμε για να τους δώσουμε την ομορφιά έτσι όπως το απαιτεί η τέχνη.

Και τι δεν έχει φτιάξει ο άνθρωπος με τον κύκλο! Ας τον αφήσουμε να μας αγκαλιάζει και εμείς να ονειρευόμαστε στην αγκαλιά του!

Ένα άλλο γεωμετρικό σχήμα, που και αυτό ομορφαίνει τον κόσμο και τη ζωή μας, είναι το τετράγωνο. Βέβαια αυτό το σχήμα έχει όρια, αλλά τα όριά του ξεπερνούν τον άνθρωπο, αλλά όχι το σύμπαν. Και τι δεν έχει δημιουργήσει ο άνθρωπος με το όμορφο αυτό σχήμα που λέγεται τετράγωνο! Δίχως αυτό δεν θα είχαμε αυτά τα όμορφα κτήρια και μέσα σε αυτά κατοικούμε και ονειρευόμαστε μια όμορφη ζωή!

Ένα άλλο σχήμα είναι το τρίγωνο· αυτό κι αν δε βοήθησε να έχουμε έναν κόσμο όμορφα χτισμένο, προσθέτοντας την αρμονία του και την ιδιαίτερη δική του αισθητική! Σε όλα αυτά τα όμορφα σχήματα θα προσθέσω και το πολυέδρο, που μας έβγαλε από πάρα πολλές δυσκολίες για τη δημιουργία της κτίσης.

Καταλήγοντας, αν δεν υπήρχαν τα σχήματα στη ζωή μας, δεν θα υπήρχε οποιαδήποτε ΤΕΧΝΗ!

- Όλα αυτά τα σχήματα προσπαθείτε να τα ομορφύνετε με τα χρώματα.

Πράγματι, από μικρός άρχισα το όμορφο ταξίδι των χρωμάτων. Κάθε απόχρωση με ταξίδευε σε μακρινούς και έγχρωμους ορίζοντες και φτάνοντας εκεί έπρεπε να δώσω κάποια σχηματική έννοια των χρωμάτων μου, έτσι ώστε να γίνουν αρμονικά σχήματα με υπερπραγματική έννοια. Για να ακολουθήσω αυτό το μονοπάτι με βοήθησαν καθοριστικά και οι δάσκαλοί μου, δείχνοντάς μου τον δρόμο της σκέψης του φανταστικού και του ονείρου. Οι σημαντικότεροι από αυτούς ήταν ο Βέλγος ζωγράφος Marcel Hastir και ο παγκοσμίου φήμης σουρεαλιστής ζωγράφος *René Magritte*. Ο *Magritte* μου οργάνωσε δύο εκθέσεις στη δεκαετία του 1960 στη γκαλερί «AngleAigu», στις Βρυξέλλες.

Αυτό όμως που με μαγεύει στον Σουρεαλισμό είναι οι εξωπραγματικές σκέψεις και έννοιες για να κάνεις ένα φανταστικό ταξίδι στα χρώματα και στα σχήματα και σε μια παράλογη αλλά όμορφη έννοια της σκέψης.

- Η ζωή σας είναι ταυτισμένη με τη ζωγραφική. Ζείτε και αναπνέετε μέσα στα σχήματα και στα χρώματα.

Λατρεύω τα έντονα χρώματα και τα καθαρά σχήματα και προσπαθώ να είναι η αλφάβητος της τέχνης μου. Δεν δυσκολεύτηκα ποτέ να βρω αν τα σχήματα και τα χρώματα θα είναι έτσι ή αλλιώς ούτε και η έννοια του έργου μου. Και έτσι θα συνεχίζω να δημιουργώ μέχρι το τέλος! Και να δημιουργώ δίχως να σταματάει το ταξίδι της σκέψης και των χρωμάτων. Το να βάζεις τον ήλιο, το φεγγάρι και τ' αστέρια ν' αγκαλιάζονται στην τέχνη είναι φυσικό. Πάρτε παράδειγμα τη γη. Επάνω της ζούνε οι άνθρωποι και

αγκαλιάζονται και αυτοί. Για εμένα η τέχνη του Σουρεαλισμού δεν είναι μόνο σχήματα και χρώματα, είναι και η σκέψη που σε κάνει περισσότερο άνθρωπο και σε βοηθάει ν' αγαπάς τον κόσμο που ζεις.

Ζωγραφίζω πάντα για μένα και ο κόσμος είναι πάντα ο μεγάλος κριτής, οι γνωρίζοντες και οι μη γνωρίζοντες από τέχνη. Όταν τελειώνω έναν πίνακα, κάθομαι και τον κοιτάζω αρκετή ώρα και ξάφνου ακούω τα χρώματα να μιλούν μεταξύ τους και να λέει το μαύρο στο κόκκινο: κοίτα είμαι πιο ωραίο από εσένα. Το ακούει το κίτρινο και σκάει στα γέλια· θυμώνει το κόκκινο και του χύνει μια άσπρη μπογιά και το σβήνει. Και να το δάκρυ του μαύρου χρώματος. Δηλαδή ξαναβάφεται.

Ο Σουρεαλισμός είναι ένα όμορφο ταξίδι που πολλές φορές φτάνεις στο άπειρο του χρόνου και δημιουργείς φανταστικές και ατέλειωτες εικόνες, όσο ατέλειωτος είναι και ο χρόνος.

Αν πάρω για παράδειγμα τη σημασία ενός μήλου, που εύκολα μπορώ να το κάνω πέτρινο ή ξύλινο, και να το προσφέρω σαν πραγματικό φρούτο στη σκέψη και στο στόμα μου. Και όταν πεινάω στη ζωή και δυσκολεύομαι να ζήσω, ξαπλώνω και ονειρεύομαι ψωμί και πιάτα με φαγητά και χορταίνω.

Αν δεν υπήρχε η σκέψη, αν δεν υπήρχε η γραφή, αν δεν υπήρχε και η τέχνη με τα όμορφα χρώματά

της, δεν θα υπήρχε και ο Σουρεαλισμός παρά το βαθύ σκοτάδι.

Πιο νέος, ταξιδεύοντας ανά τον κόσμο και επισκεπτόμενος πολλές αίθουσες τέχνης, έμαθα πάρα πολλά και αυτά τα συγκρατώ μέσα μου, στη σκέψη μου έτσι, ώστε κάθε τι που δημιουργώ, να μην προσβάλλει κανέναν.

- Πείτε μας λίγα λόγια για την έκθεση που ξεκινά σήμερα στο Φετιχέ Τζαμί.

Στην έκθεσή μου θα έχω γύρω στους 40 πίνακες όπου θα γνωρίσετε τι είναι ο σουρεαλισμός και θα έχω και 30 ακουαρέλες της Ναυπάκτου. Όπως την βλέπω σουρεαλιστικά. Σε δύο από αυτούς τους πίνακες, θα δείτε μια διαφορετική Ναύπακτο από αυτήν που ξέρετε.

Ελπίζω να έρθει κόσμος στην έκθεση, για να περάσει όμορφα το χρόνο του σε κάτι καινούργιο και θα τον ευχαριστήσω γι' αυτό. Ευχαριστώ από τώρα όλους όσους έρθουν, αλλά ακόμα κι εκείνους που δεν θα έρθουν γιατί δεν θα μπορέσουν, και πάλι τους ευχαριστώ.

ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΑΡΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Τελικά, η έκθεση ζωγραφικής του Γιάννη Αρτινόπουλου, στο Φετιχέ Τζαμί τον Αύγουστο του 2012 είχε μεγαλύτερη από την αναμενόμενη επιτυχία. Στις 23 μέρες, που διήρκησε η έκθεση, την επισκέφτηκαν περισσότερα από 1500 άτομα. Εντυπωσιακό και αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι παρά τις δύσκολες συνθήκες που επικρατούσαν κάποιες φορές, λόγω των υψηλών θερμοκρασιών, η παρουσία του καλλιτέχνη ήταν αδιάλειπτη. Η ανάγκη του να ξεναγεί ο ίδιος τους επισκέπτες, αλλά και το ενδιαφέρον τους να μάθουν τι κρύβεται πίσω από τα έντονα χρώματα των έργων του, τον κράτησαν στο Τζαμί όλες τις ώρες που ήταν ανοικτή η έκθεση.

Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι εκτός από τους συμπολίτες του και τους επισκέπτες της πόλης μας, τίμησαν τον καλλιτέχνη αρκετοί ειδήμονες από τον χώρο της ζωγραφικής οι οποίοι ήρθαν να θαυμάσουν τα έργα του εξαιρετικού Ναυπάκτιου καλλιτέχνη που συγκαταλέγεται στις ξεχωριστές προσωπικότητες του ελληνικού και ξένου εικαστικού χώρου.

Από τις πρώτες επισκέπτριες ήταν η κυρία Στεργιοπούλου, καθηγήτρια του πανεπιστημίου Αθηνών και γνωστή κριτικός τέχνης. Επίσης, την έκθεση επισκέφθηκε η κυρία Χριστίνα Καραδήμα, συντηρήτρια

έργων τέχνης και μουσειολόγος στην Εθνική Πινακοθήκη, η οποία έδειξε εξαιρετικό ενδιαφέρον για την περαιτέρω προβολή του καλλιτέχνη. Τέλος, ο γνωστός δημοσιογράφος Νικόλας Βαφειάδης εκτός από την παρουσία του στην έκθεση, φιλοξένησε στην εκπομπή του συνέντευξη του καλλιτέχνη.

Εκθέσεις όπως αυτή του Γιάννη Αρτινόπουλου αποτελούν όχι μόνον ευκαιρία για την αναβάθμιση των πολιτισμικών δρώμενων στη Ναύπακτο, αλλά και κανάλια προβολής της πόλης μας και των ανθρώπων της που διαπρέπουν στις Τέχνες. Ελπίζουμε παρόμοια δρώμενα να συνεχίσουν και στο μέλλον ώστε να αναδεικνύονται τόσο οι άνθρωποι όσο και οι χώροι της πόλης μας που προσφέρονται για τέτοιες εκδηλώσεις.

ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΑΡΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

«Το έργο του Γιάννη Αρτινόπουλου είναι αξιόλογο και πρωτότυπο για την Ελλάδα. Τον ευχαριστώ για την αγάπη και την φιλοξενία του.»

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

23 ΙΟΥΛΙΟΥ 1987

Ο Γιάννης Αρτινόπουλος παρακολούθησε από το 1965 μέχρι το 1966 μαθήματα σχεδίου *Croquis*, (αυτοσχέδιο), σχέδιο και ζωγραφική στη Σχολή μου “Ελεύθερη Σχολή Ζωγραφικής ATELER”, στις Βρυξέλλες.

Από την αρχή μάς παρουσίασε πρωτότυπα έργα τα οποία αποκάλυπταν έντονες τάσεις προς το φανταστικό και τον συμβολισμό.

Παρακολουθώ εδώ και χρόνια την πορεία του φανταστικού κόσμου όσον αφορά την ζωγραφική και διαπιστώνω ότι υπάρχουν σ’ αυτήν δημιουργικές εμπνεύσεις οι οποίες ανταποκρίνονται σίγουρα στις μέρες μας. Τα χρώματα ανακατεύονται με τα σχήματα που ο συμβολισμός τους καταλαμβάνει εξέχουσα θέση. Το έργο του Γιάννη Αρτινόπουλου έχει τις πηγές του στον φανταστικό κόσμο του ζωντανού ονείρου και αποτελεί μια καλλιτεχνική δημιουργία ενός ρεύματος σουρεαλισμού. Επιμένοντας σε αυτή την ποιητική πορεία είμαστε βέβαιοι ότι θα εκτιμηθεί από τους δημιουργούς της Τέχνης.

Επιπλέον, με χαρά διαπιστώνω ότι ο καλλιτέχνης Γιάννης Αρτινόπουλος θα μπορούσε να είναι ένας κατατοπισμένος καθοδηγητής ικανός να εμπνεύσει τους μαθητές του να δημιουργήσουν έργα σουρεαλιστικού χαρακτήρα τα οποία θα επιφέρουν μια καινοτομία στον τομέα της ζωγραφικής και μνημειακής τέχνης.

MARCEL HASTIR

Πρόεδρος «Ελεύθερης Σχολής Ζωγραφικής ATELER» στις Βρυξέλλες

ΙΟΥΛΙΟΣ 1990

«Με γοήτευσε η φαντασία σας, το πνεύμα και τα αλλόκοτα χρώματά σας. Σας εύχομαι καλή συνέχεια στο έργο σας.

EUTYDICE TRICHON MILSANI

Κριτικός Τέχνης του Πολιτιστικού Κέντρου Georges Pompidou,

ΠΑΡΙΣΙ, 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2000

«Ζωγραφική με λόγο και νόημα. Εικονογραφημένη ποίηση, Φιλοσοφημένη ενατένιση της κτίσης. Λογοποιημένη ζωή. Προσφορά σε μια άλογη κοινωνία».

† **ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ & ΑΓΙΟΥ ΒΛΑΣΙΟΥ Κ. ΙΕΡΟΘΕΟΣ**

14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2002

Επιμέλεια: **Γιάννης Χαλάτσης**

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΦΑΝΤΑΣΙΑ ΜΕ ΧΡΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ ΣΕ 138 ΠΙΝΑΚΕΣ

ΕΝΑΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ – ΕΝΑ ΜΑΚΡΙΝΟ ΤΑΞΙΔΙ ΑΡΧΙΖΕΙ

Συγχρόνως με τις σπουδές του στην Αρχιτεκτονική Σχολή ο Γιάννης Αρτινόπουλος ξεκίνησε και τη ζωγραφική. Άσκησε το επάγγελμα του αρχιτέκτονα στις Βρυξέλλες μέχρι τα πενήντα του χρόνια. Εγκατέλειψε αυτόν τον δρόμο και αφιέρωσε πια όλο τον χρόνο του στην τέχνη. Στην ηλικία των είκοσι ετών γνώρισε τον René Magritte. Εκείνη την εποχή, γύρω στα 1960 – 1965, ο Magritte ήταν γνωστός στο πλατύ κοινό, καθώς τον είχε ήδη ανακαλύψει ο έλληνας γκαλερίστας Αλέξανδρος Ιόλας. Του άρεσε να πηγαίνει στη Σχολή Καλών Τεχνών και να ζωγραφίζει. Να κοιτάζει τα έργα των φοιτητών και να εξασκείται στο σχέδιο με τα μοντέλα της Σχολής.

Ο René Magritte πρόσεξε τα έργα του Αρτινόπουλου. Όταν ο Γιάννης Αρτινόπουλος μιλάει για αυτή την περίοδο, είναι πολύ χαρούμενος, η φωνή του είναι πιο σίγουρη. Γιατί σαν μια ανάμνηση βαθιά του έρχονται όλα στο μυαλό, για να θυμάται πόσο δυνατά ήταν όλα όσα είχε ζήσει. Ήταν ο μαθητής που δεν έμοιαζε με τους άλλους.

Η συνάντησή του με τον René Magritte τον ώθησε ολοένα περισσότερο να επιβεβαιώνεται μέσα από το έργο του και, έτσι, αισθάνθηκε ότι ήταν γεννημένος για να γίνει ζωγράφος.

Όταν βλέπουμε τα έργα του, παρατηρούμε αμέσως ότι έχει επηρεαστεί από τον σουρεαλισμό. Όταν λέμε επίδραση δεν σημαίνει αντιγραφή. Ο Γιάννης Αρτινόπουλος δεν κάνει Magritte, αλλά εμπνεύστηκε από την ελευθερία του πνεύματός του. Κανείς, άλλωστε, δεν μπορεί να μην έχει επηρεαστεί από κάποιον.

Τι βλέπουμε στους πίνακές του;

Βλέπουμε την επίδραση του Magritte και του Dali. Βλέπουμε, βέβαια, τον ίδιο με έναν πρωτότυπο τρόπο. Μας δίνει ένα μέρος από τη φαντασία του με χρώματα και σχέδια. Έχει έναν ιδιαίτερο τρόπο με τον οποίο οργανώνει την επιφάνεια και οδηγεί το μάτι του θεατή σε αυτό που θέλει. Τα έργα του έχουν όλα ένα κέντρο και τα πάντα οδηγούν σε αυτό.

Τα στοιχεία που υπάρχουν στο έργο του, όπως το καπέλο, η μαγκούρα, το αυγό, το μήλο, τα σύννεφα, τα περιστέρια, τα ποτήρια είναι τα στοιχεία που φτιάχνουν το περιεχόμενο των έργων του. Ο Γιάννης Αρτινόπουλος, όπως είδαμε, ασχολήθηκε επίσης με το σχέδιο και την αρχιτεκτονική. Αυτό φαίνεται μέσα από τα έργα του. Γραμμές καθαρές και η μια μορφή διαδέχεται την άλλη. Ο συνδυασμός αυτών των στοιχείων είναι αυτό που δείχνει την πρωτοτυπία και τον προσωπικό του χαρακτήρα και είναι αυτό που διακρίνει το έργο ενός καλλιτέχνη από τα έργα άλλων καλλιτεχνών.

Βέβαια αυτά τα στοιχεία μπορούμε να τα βρούμε και σε άλλους ζωγράφους, αλλά όχι όπως τα έχει συνδυάσει ο Γιάννης Αρτινόπουλος. Έτσι βλέπουμε τη δική του φαντασία να ξεδιπλώνεται επάνω σε μια επιφάνεια και να μας κτίζει έναν κόσμο, έναν κόσμο του ονείρου και της ελευθερίας.

Η ραχοκοκαλιά του ψαριού είναι παρούσα σαν να μας δείχνει ότι όλα τελειώνουν κάποια ημέρα. Επίσης, υπάρχουν τα μάτια, τα οποία είναι μεγάλα και κοιτάνε ορθάνοικτα τον κόσμο. Τα χρώματα που χρησιμοποιεί είναι το άσπρο, το μαύρο, το χακί, το κόκκινο προς το βυσσινί, το γκρι, το απαλό κίτρινο και το σιέλ. Χρώματα ζεστά που δημιουργούν μια ζεστασιά και γλυκύτητα.

Μόνο στα έργα του που έχουν ως περιεχόμενο τη Ναύπακτο υπάρχει το κόκκινο της φωτιάς. Επίσης, με πολλή τρυφερότητα και απαλότητα διαχειρίζεται τις αντιθέσεις. Δίπλα από το κόκκινο μπορεί να βάζει

το μαύρο, αλλά και το μπλε σιέλ. Έτσι το μάτι του θεατή δεν παραμένει σε μια έκφραση σκληρότητας. Όπως παρατηρούμε, αυτή η σκληρότητα αμβλύνεται από τον συνδυασμό των χρωμάτων που βγάζει. Το κόκκινο χρώμα το έχει σαν μια πινελιά, για να δείξει ακριβώς την τραγικότητα της ζωής. Σαν μια ανάμνηση και όχι σαν τη μόνη κύρια και ουσιαστική έκφραση στο έργο του.

Τα σχέδια, όπως ανέφερα και πιο πάνω, είναι γραμμές καθαρές και, μάλιστα, βλέπουμε καθαρά την αρχιτεκτονική του ευαισθησία. Μπορεί δηλαδή εύκολα να περάσει από τον κύκλο στο τετράγωνο, στις καμπύλες γραμμές και στον τετραγωνισμό. Το σχέδιο είναι ισορροπημένο και εκφράζει τη δύναμη και την εξάσκηση του χεριού που ξέρει να ζωγραφίζει με κλασικό και με μοντέρνο τρόπο. Αυτή είναι η δύναμη των έργων του Γιάννη Αρτινόπουλου.

Η δύναμη του έργου του είναι ότι γνωρίζει πολύ καλά το σχέδιο και αυτό δίνει μια άλλη διάσταση στα καλλιτεχνικά του έργα. Αναπαριστά όχι την πραγματικότητα αλλά το υποσυνείδητο μέσα από το οποίο κοιτάζει τον κόσμο. Ο θεατής το βλέπει ξεκάθαρα ότι είναι ένας κλασικός σουρεαλιστής. Εκεί δηλαδή που έχει τις ρίζες του ο τρόπος σκέψης του πηγαίνει ενάντια στη λογική και στον ορθολογισμό.

Οι πόρτες του ανοιγοκλείνουν στον αέρα, στα σύννεφα δεν είναι παρά ένα άνοιγμα της φαντασίας του στον κόσμο του υποσυνείδητου και του ονείρου.

Είναι γεγονός ότι ο σουρεαλισμός είναι αυτό το κίνημα που κατόρθωσε να απεικονίσει τον 20ό αιώνα, το υποσυνείδητο και τα όνειρα, τη φαντασία του ανθρώπου. Στον Γιάννη Αρτινόπουλο αυτό το βλέπουμε.

Η φαντασία του γεμίζει τη δική μας φαντασία. Τα χρώματά του γεμίζουν το μάτι μας και τα σχέδιά του μας γεμίζουν μορφές.

Το τοπίο γίνεται μορφή – σχήμα, χρώμα που πλημμυρίζει τη φαντασία μας.

Η φράση που ο ίδιος έδωσε στον τίτλο αυτού του βιβλίου, «πίνω χρώμα», είναι μια φράση υποκειμενική, γραμμένη στο πρώτο πρόσωπο, στο οποίο ο ζωγράφος εκφράζεται και μοιράζεται μαζί μας ακόμη περισσότερο αυτό που αισθάνεται.

Το ρήμα πίνω δηλώνει πράξη εξωτερική προς τον εσωτερικό κόσμο. Ο αναγνώστης καταλαβαίνει αμέσως ότι είναι ένα υγρό και ότι αυτό το υγρό είναι φτιαγμένο με φως και ουσίες της γης. Το χρώμα δημιουργείται από την ακτίδα φωτός και από τις ουσίες της γης. Χάρη σε αυτή την κίνηση ενσωματώνει την ουσία και το φως. Δηλαδή τις ουσίες που βγαίνουν από τη γη και το φως από τις ακτίδες του ήλιου. Μέσα σε αυτήν τη φράση εκφράζει τα τρία στοιχεία που φτιάχνουν τον κόσμο, αλλά φτιάχνουν και το ίδιο το έργο του και τη ζωή.

Η ζωγραφική γι' αυτόν είναι ζωή. Με τα χρώματα, τον τρόπο που τα συνδυάζει και τις γεωμετρικές μορφές που διαλέγει φτιάχνει μια μορφή της ζωής. Τα έργα του Γιάννη Αρτινόπουλου είναι σουρεαλιστικά, αλλά θα λέγαμε ότι της πρώτης περιόδου είναι κλασικά, από πλευράς σχεδίου και με τρισδιάστατη προοπτική (το βλέπουμε ξεκάθαρα στο έργο του που τιτλοφορείται Λαβύρινθος).

Ο σουρεαλισμός του είναι μια μεταφορά, όπως το σχήμα λόγου. Αυτή η μεταφορική σκέψη είναι πολύ σημαντική και παρούσα στα έργα του, όπως σε αυτό που ονομάζει *Το σπίτι της σκέψης* με τα τρία καπέλα και τα σύννεφα που περνάνε ανάμεσα. Η μεταφορά είναι παρούσα στο έργο του *Καινούργιος Έρχομός* που ολοκλήρωσε το 1988 και κάνει μια επίκληση στο βυζαντινό πνεύμα. Από τα πουλιά, από τα οποία γεννιέται κάτι καινούργιο, είμαστε στην καθαρή προσπάθεια της εκκόλαψης.

Αυτό το πέρασμα από τη μεταφορά στην επίκληση είναι ένα άλλο χαρακτηριστικό στα έργα του.

Στον πίνακα με τίτλο *Ανοικτά μουσικά* παίζει με τις λέξεις και αναρωτιόμαστε είναι άραγε μουσικά; Αυτό το παιχνίδι δεν είναι μόνο παρόν με τον λόγο αλλά και με τη μορφή του έργου. Όταν σχεδιάζει για παράδειγμα μια καρέκλα αντί για τέσσερα κανονικά πόδια στο ένα δίνει σχήμα γυναικείου τακουνιού. Είναι μια έξοχη επίκληση στη γυναίκα το ότι μπορούσε να χρησιμοποιήσει αυτή την καρέκλα. Στον πίνακα *Αγκαθωτές παλάμες* βλέπουμε δυο χέρια να βγαίνουν από ένα κεφάλι και να κρατούν τριαντάφυλλα με αγκάθια. Είναι περιπτώσεις καθαρής επίκλησης στη σχέση που υπάρχει μεταξύ σκέψης και πράξης (το πράττειν και το σκέπτεσθαι).

Ο έρωτας έχει μια ιδιαίτερη θέση στα έργα του. Μερικές φορές είναι μελαγχολικός και άλλες φορές είναι πολυδιάστατος, ευτυχία από τη μια και κόλαση από την άλλη. Ίσως να είναι τα μόνα τόσο ηθικολογικά έργα του.

Ενώ για τον θάνατο μάς μιλάει με καθαρά μεταφορικό τρόπο, «μας ξυπνάει», προκαλεί τον θεατή του να καταλάβει από μόνος του.

Τα μήλα, ως σχέδιο και ως χρώμα, έχουν ξεχωριστή θέση στα έργα του. Τα βλέπουμε σε διάφορες διαστάσεις είναι πολυδιάστατα, όπως συμβαίνει και στην ανθρωπολογική τους ερμηνεία. Όντως, αυτό το φρούτο είναι εγγεγραμμένο στο χριστιανικό μας υποσυνείδητο ως απαγορευμένο ή μη. Τα έργα του, όμως, μας δίνουν αυτήν τη διάσταση και τη διευρύνουν.

Έτσι έχουμε τα μήλα της ευτυχίας, της δυστυχίας, αλλά και ενδιάμεσα, τα οποία συνοδεύουν σε όλες τις εκφράσεις το υποσυνείδητο που έχει πολλές μορφές.

Θα λέγαμε το ίδιο για τη σκέψη. Το χαρακτηριστικό της είναι ότι είναι αφηρημένη και ότι ποτέ δεν πιάνεται. Ο Γιάννης Αρτινόπουλος την προσωποποίησε και της έδωσε μια άλλη υπόσταση.

Μπορούμε να αναλύσουμε όλα τα έργα του και να δούμε ότι είναι πέρα για πέρα ένας σουρεαλιστής ζωγράφος όχι μόνο από τα σχήματα και τα χρώματα αλλά και από τον τρόπο που διαλέγει να μας δώσει περιεχόμενο, να εκφράσει το υποσυνείδητό του και τη φαντασία του.

Αυτό που παρατηρούμε είναι ότι τα έργα του Γιάννη Αρτινόπουλου πέτυχαν. Μια αρχή του σουρεαλισμού είναι να αφήνει ελεύθερο τον θεατή να προσθέσει και αυτός στοιχεία, σχήματα και εικόνες και να ερμηνεύσει αυτό που βλέπει όπως θέλει. Έτσι στα έργα του τις σταγόνες της βροχής μπορούμε να τις δούμε και ως δάκρυα.

Ο καθένας με την ευαισθησία και με το υποσυνείδητό του. Έτσι, με ποιητικό τρόπο, οδηγεί τον θεατή και τον αναγνώστη του στην ουσία του έργου ενός καλλιτέχνη. Με αυτόν τον τρόπο ενώνει την αρχαία ελληνική σκέψη με το σήμερα. Ο καλλιτέχνης είναι δημιουργός. Δημιουργός πέρα από τις υποκειμενικές αντιλήψεις και προκαταλήψεις, οι οποίες εμποδίζουν τον άνθρωπο να είναι ελεύθερος.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΜΟΥΧΤΟΥΡΗ

*Ομότιμη Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας της Κουλτούρας
στο Πανεπιστήμιο Λωρραίνης*

Η ανάπαυλα - A pause, 1984

Ανομολόγητος πόθος - Hidden desire, 1986

Το άγνωστο πρόσωπο - *The unknown face*, 1987

Κρυφές ματιές - A peeper, 1988

Το σπίτι της σκέψης - *The meditating house*, 1989

Καινούργιος ερχομός - Neither theirs nor ours, 1988

Ένα όμορφο ζευγάρι - A nice couple, 1987

Κοινά μυστικά - Open secret, 1987

Κακά μαντάτα - *Bad news*, 1987

Το κλάμα της φύσης - Nature weeping, 1985

Τα φτερωτά μαχαίρια - Strange birds flying, 1987

Αγκαθωτές παλάμες - Prickly palms, 1987

Τα μυστικά δάκρυα - Secret tears, 1984

Το κρυφό μονοπάτι - The secret path, 1984

Η ομορφιά του πιάτου - The beauty of a dish, 1987

Μια δύσκολη σκέψη - A difficult thought, 1988

Όμορφο άγγιγμα - A lovely touch, 1984

Πίνοντας ένα ποτήρι χρώματα...

Τα δισκοπότηρα - The grails, 1988

Ο λαβύρινθος - The labyrinth, 1988

Σκέψη του Έρωτα - A thought about Love, 1990

Μην ξυπνάς - Don't wake up, 1996

Η ωραιότητα του αιθέρα - The beauty of the ether, 1992

Μια διαφορετική ματιά - A different look, 1993

Τα μυστικά - The secrets, 1994

Ο μακρύς δρόμος - The long way, 1993

Σκοτεινό ταξίδι - Dark journey, 1992

Φλεγόμενες σταγόνες - *Flaming drops*, 1995

Ο πόνος του δέντρου - The ache of a tree, 1993

Έρχεται η Άνοιξη - Spring is coming, 1994

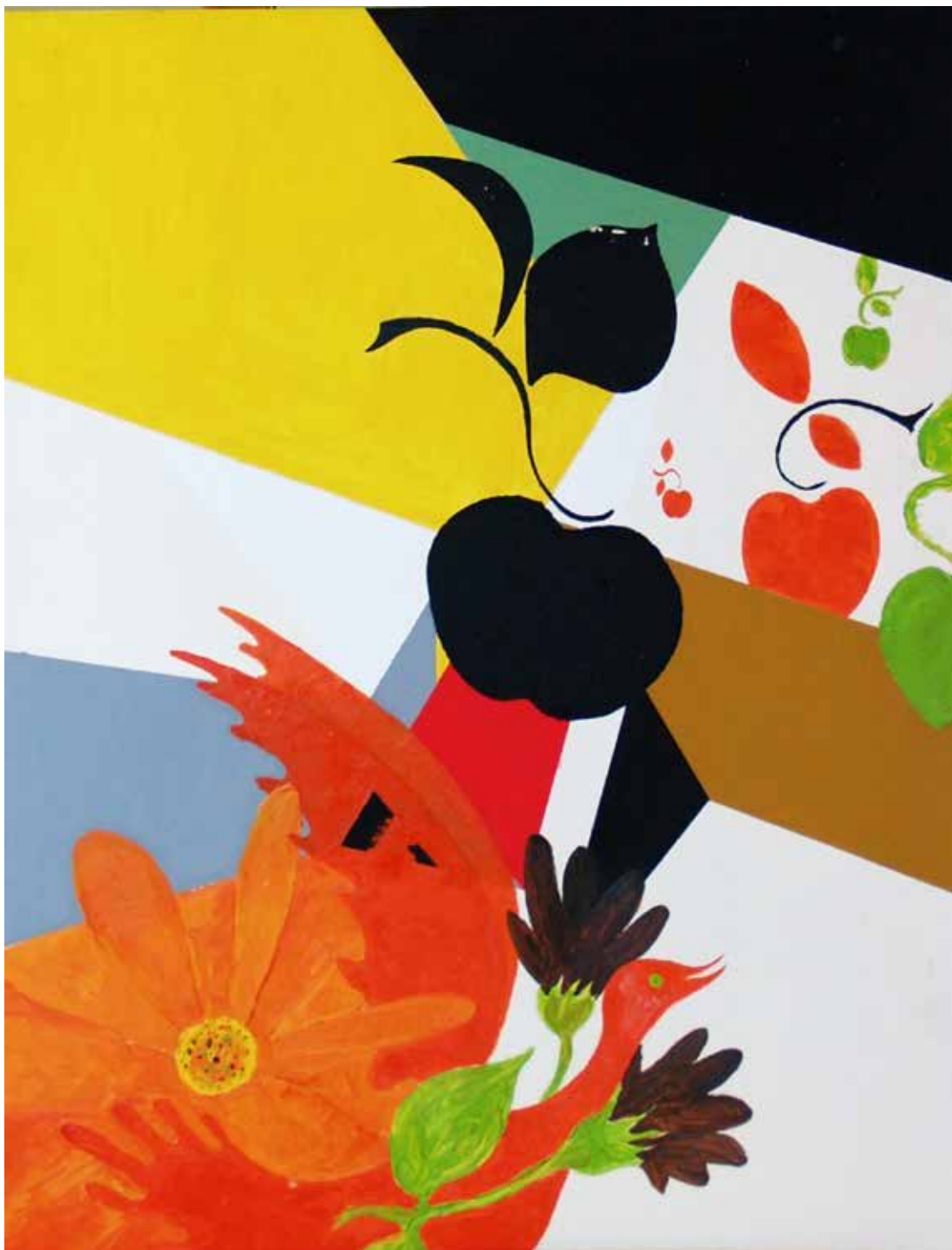
Το μαγευτικό ταξίδι - An enchanting journey, 1993

Κρυμμένη ομορφιά - Hidden beauty, 1997

Το μήλο της Ευτυχίας - The blessed apple, 1997

Η πτήση του μήλου - The flight of the apple

Οι όμορφες σταγόνες - Lovely drops, 1997

Η παράδοση του μήλου - The surrender of the apple, 1994

Οι προσκυνητές - The pilgrims, 1998

Η ξεκούραση της Ειρήνης - Peace resting, 2003

Τα έγχρωμα φύλλα - Colored leaves, 2004

Το πέταγμα της σκέψης - The flight of thought, 2004

Πίνοντας ένα ποτήρι χρώματα...

Το κάψιμο της σκέψης - Incinerating thought, 2005

Η παράκληση προς το φεγγάρι - The appeal to the moon, 2005

Κρυφά ταξίδια - Secret journeys, 2005

Σβησμένα όνειρα - Extinguished dreams, 2005

Τα δάκρυα του Σταυρού - The tears of the Cross, 2005

Λευκά πουλιά - White birds

Το Συρματοπλέγμα της Ειρήνης - The barbed wire of Peace

Φλεγόμενες σκέψεις - *Blazing thoughts*, 2005

Οι φλόγες των ψυχών - *The flames of souls*, 2010

Προβάλλει η Άνοιξη - Spring breaking, 2010

Η Σταύρωση της φύσης - The Crucifixion of Nature, 2010

Πονηρές σκέψεις - Cuning thoughts, 2010

Τα χέρια - Hands, 2009

Σταγόνες βροχής - Raindrops, 2010

Φεγγάρια από άλλους κόσμους - Moons from different worlds, 2010

Κι' όμως είναι ομπρέλα - It's still an umbrella, 2015

Αλλού είναι τα μυστικά! - Secrets are not here!, 2016

Η έκρηξη του σύμπαντος (1/40) - The big bang (1/40), 2014

Η έκρηξη του σύμπαντος (2/40) - The big bang (2/40), 2014

Η Θλίψη - Sorrow, 2015

Οι φωτισμένοι - The Illuminati, 2015

Όνειρα και Έρωτας - Dreams and Love, 2017

Αργός έρωτας - Slow love, 2018

Το δράμα - The drama, 2017

Οι ονειροπόλοι - The dreamers, 2018

Αθηνά - Athena, 2016

Απόλλων - Apollon, 2016

Το άραγμα της σκέψης - Relaxing of thought, 2012

Αγκαθωτές σκέψεις - Thorny thoughts, 2016

Η μοναξιά της κρεμάστρας - The loneliness of the hanger, 2016

Ο παράξενος κύριος - The strange person, 2016

Παίζοντας με τις σκέψεις - Playing around with thoughts, 2016

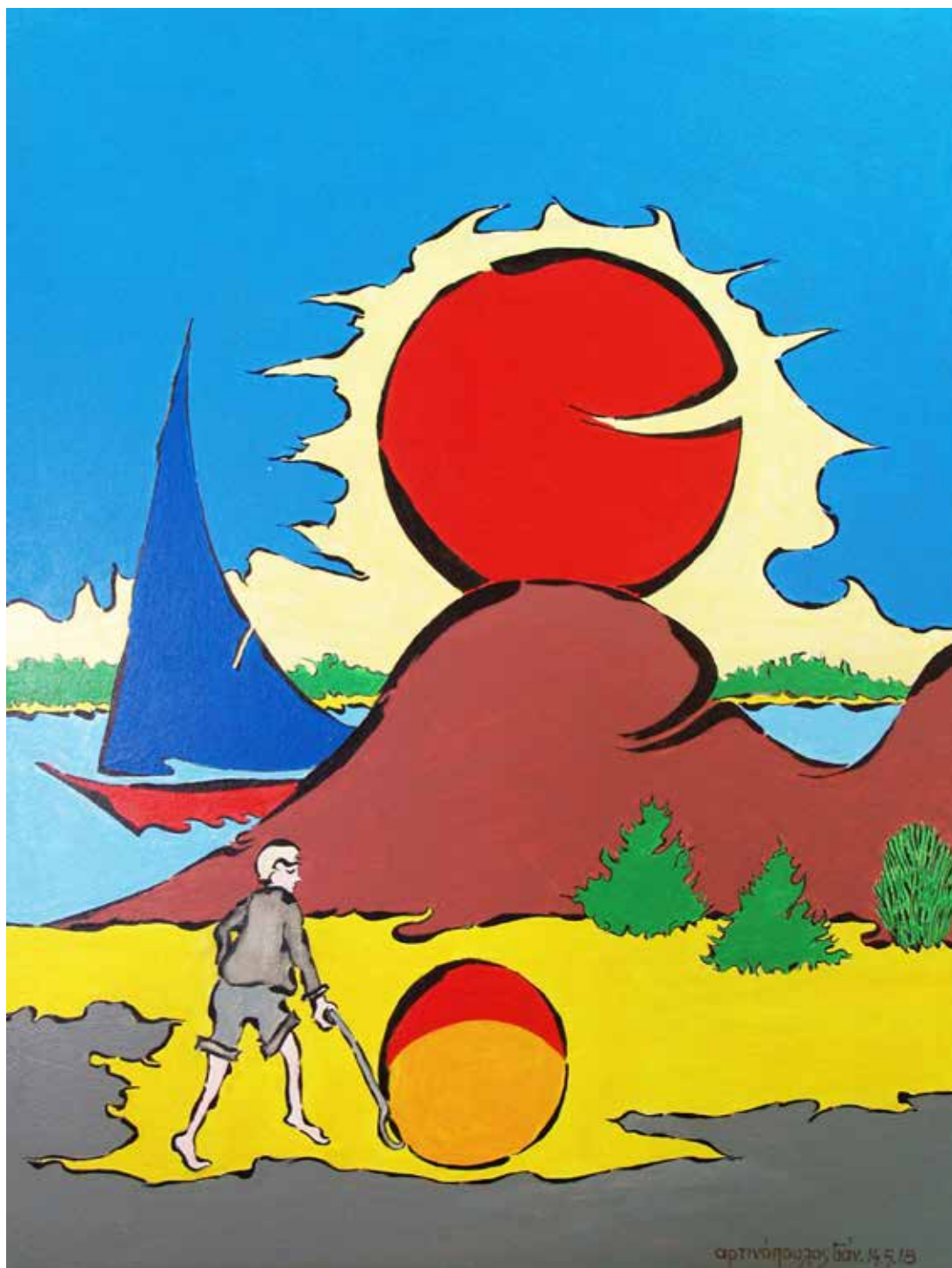
Ο ταχυδακτυλουργός - The magician, 2017

Στην αγκαλιά του Έρωτα - *In Love's arms*, 2012

Ονειροπόλες αγκαλιές - *Dreamy bosoms*, 2018

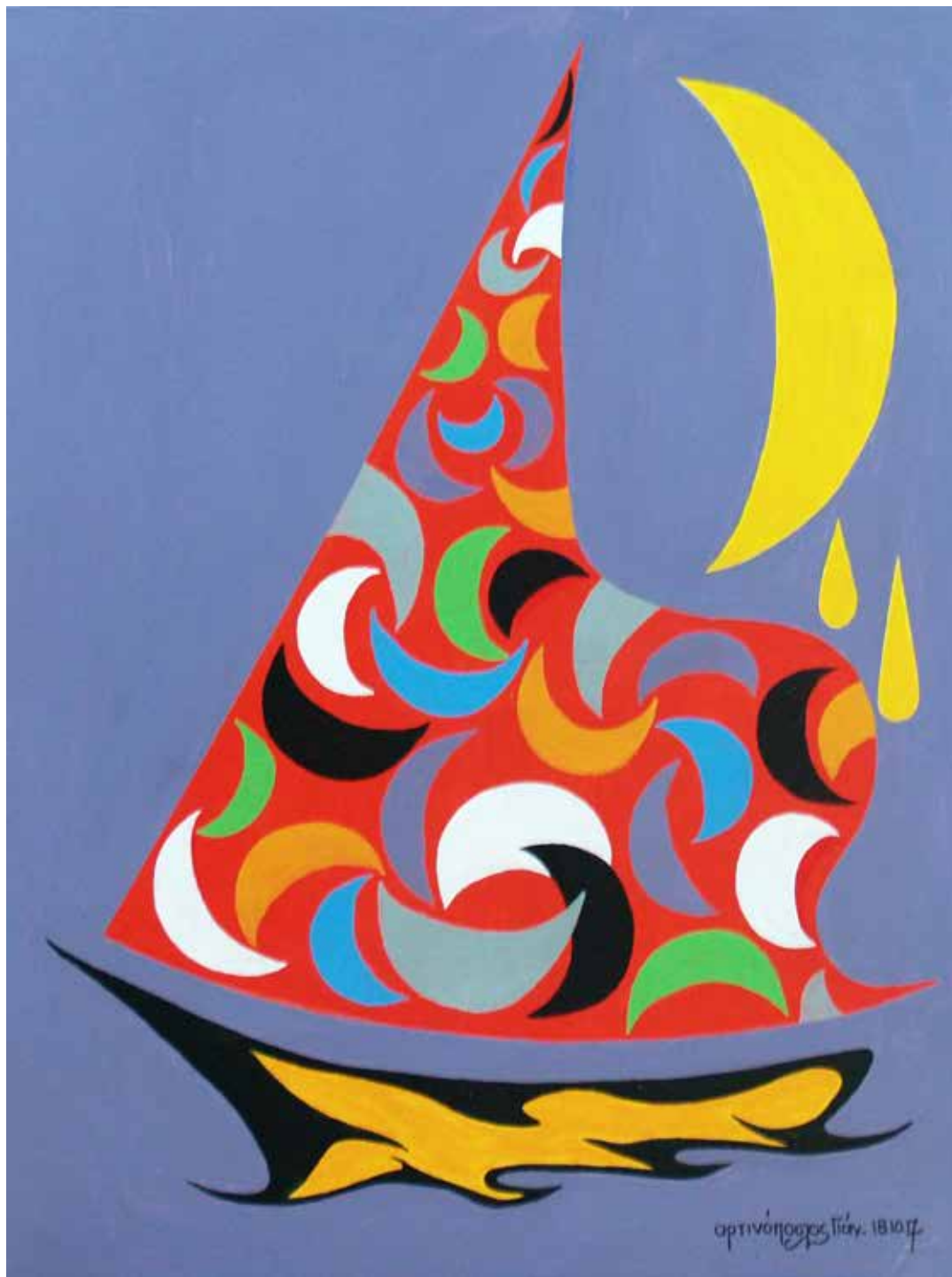
Το παιδί με τη στεφάνη - The kid with the wreath, 2018

Μεγάλο κουτάλι, μικρή μπουκιά - The big spoon, the small bite, 2017

Η Ανατολή των φεγγαριών και η Δύση των ήλιων - Moonrise and Sunset, 2019

Φεγγάρια γι' άλλους κόσμους - Moons for other worlds, 2017

Το πολύχρωμο ταξίδι - Colored journey, 2019

Ταξιδεύοντας μέρα και νύχτα - Sailing day and night, 2020

Μετακινώντας το σύμπαν - Moving the universe, 2018

Το δάκρυ των πουλιών - The tear of birds, 2019

Το αγκύλωμα των φεγγαριών - The haunting of the moons, 2019

Πονεμένη γραφή - Aching scripture, 2018

Η λάμψη - The sunshine, 2019

Το ολοκαύτωμα του φεγγαριού - The moon's holocaust, 2018

Φλογισμένοι κορμοί - Flaming tree trunks, 2010

Η Σταύρωση του Ρόδου - The crucifixion of a Rose, 2016

Πρόσωπα - Faces, 2012

Αυτό δεν είναι του Παράδεισου - That's not of Eden, 2021

Βαθιά όνειρα - Deep dreams, 2019

Τα δάκρυα μιας θηλιάς - A noose's tears, 2019

Χαρωπές πεταλούδες - Happy butterflies, 2019

Νυχτερινό όνειρο - Night Dream, 2013

Εε... σύ! - Hey... you!, 2013

Πλήρης σύγχυση - The mixup, 2014

Με καθαρό βλέμμα - The sweet eyed, 2015

Το φως της ευτυχίας - The light of happiness, 2016

Από τον κήπο της Εδέμ! - From the garden of Eden!, 2016

Το φεγγάρι της τσέπης - The pocket moon, 2016

Κοίτα, Παράδεισοι - Look, Paradises, 2017

Μη... το μαύρο μήλο - Don't... the blackapple, 2017

Το άγγιγμα των πτηνών - Bird touching, 2015

Ποτέ πια κοπή δέντρων - Never, again, tree cutting, 2017

Σκάβοντας, θα βρεις τον ήλιο! - By digging you'll find the sun!, 2018

Αστεριών αγάπη - Love of the stars, 2018

Μια πεταλούδα - A butterfly, 2018

Έγχρωμες υπάρξεις - Colorful entities, 2018

Λαμπάδων ταξίδι - A journey of candles, 2018

Οι Καρυάτιδες - Caryatids, 2018

Πηγή ζωής - Life fountain, 2018

Προς μια άλλη κτίση! - Towards another creation!, 2018

To άγγιγμα - The touch, 2018

Το ιπτάμενο βαπόρι - The flying boat, 2018

Το φτερούγισμα του πόθου - *The flapping of desire*, 2018

Η μαύρη τρύπα - The black hole, 2019

Ο θρύλος ενός φεγγαριού - The legend of a moon, 2019

Κατευθείαν στο όνειρο - *Straight to dreaming*, 2019

Η ανάπαυλα των φεγγαριών - The moons pausing, 2020

Σταγόνες βροχής Σταγόνες πνοής - Drops of rain Drops of breath, 2020

Όλα είχαν ρίζες και θα έχουν! - Everything has had and will be having always roots, 2018

Ένα όμορφο ταξίδι - A beautiful journey, 2019

Περιπλανώμενες σκέψεις - Wandering thoughts, 2019

Η όξινη σκέψη - Sour thought, 2019

Έγχρωμος Παράδεισος - Colored Eden, 2020

Το ταξίδι των Ήλιων - The journey of the Suns, 2020

Στο χέρι σου ήταν - *It was up to you*, 2021

Το ταξίδι του Σύμπαντος - The journey of the Universe, 2021

Οι φλογερές ματιές - The blazing looks, 2021

Το βλέμμα του σύμπαντος - The universe's glance, 2021

Το φιλικό ζευγάρι - A friendly couple, 2021

Φύλλα Μάτια - Leaves Eyes, 2021

Το όνειρο του λιμανιού - The dream of the port

Η ανθισμένη πόλη - The flourishing city

Περίληψη της Ναυπάκτου - Summary of Nafraktos

Η πόλη των πλοίων - The town of building ships

Ναύπακτος: Φθινόπωρο και Χειμώνας - Nafpaktos: Autumn and Winter

Ναύπακτος: Άνοιξη και Καλοκαίρι - Nafpaktos: Spring and Summer

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η ΦΑΝΤΑΣΙΑ ΕΙΣΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗ ΝΑΥΠΑΚΤΟ ΜΕ 25 ΑΚΟΥΑΡΕΛΕΣ

Η ΦΑΝΤΑΣΙΑ ΕΙΣΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗ ΝΑΥΠΑΚΤΟ

Η ζωγραφιά του Γιάννη Αρτινόπουλου είναι σαν μια πινελιά μέσα στη ζωή, σαν μια πινελιά γεμάτη χρώματα και σχέδια που είναι γεμάτα με χρώματα. Τα σχέδια, που είναι αφιερωμένα στη Ναύπακτο είναι πολύ εκφραστικά και συγχρόνως σουρεαλιστικά. Εάν κάποιος τον ρωτούσε τι είναι για σένα η Ναύπακτος, θα έλεγε «κοιτάξτε τα έργα μου, είναι γεμάτα χρώματα, σχέδια και μορφές που χορεύουν στον αέρα, κι εγώ τα τραβάω για να σταθούν πάνω στη γη και στο νερό». Με αυτά πολέμησε, για να τα συμφιλιώσει και για να κάνει ένα έργο.

Ο Γιάννης Αρτινόπουλος θα μείνει στην ιστορία της τέχνης ως ο πιο σουρεαλιστής έλληνας ζωγράφος, έχοντας όμως στοιχεία ιμπρεσιονισμού και στοιχεία ναϊφ. Σχέδια και μορφές που παρουσιάζουν την πόλη, όχι αυτήν που βλέπουμε με ανοιχτό μάτι, αλλά αυτήν που εκφράζει το όνειρο, τη φαντασία. Σαν ένα μεγάλο καπέλο, σαν ένα καπέλο με μεγάλα γείσα, φτιαγμένο με λουλούδια όλων των χρωμάτων που αντανakλούν τη ζωή της πόλης.

Το μάτι του θεατή είναι ελεύθερο να κοιτάξει όπως θέλει τον πίνακα. Το πώς βλέπει μια πόλη, την πόλη που γεννήθηκε ο ζωγράφος, είναι δικό του πρόβλημα, δική του σχέση. Εμάς, τους θεατές, αυτό που μας ενδιαφέρει είναι ότι μας ταρακουνάει, ότι ταρακουνάει τη φαντασία μας, τις συνήθειές μας και μας μεταφέρει σε μια άλλη πραγματικότητα, σε αυτήν της αφηρημένης σκέψης, όπου η φαντασία κυριαρχεί.

Κοιτάζει την πόλη μέσα από το δικό του βλέμμα και μας το μεταδίδει, καλώντας μας να πάσουμε να τη βλέπουμε κι εμείς μέσα από την πεζότητα της ζωής. Η πόλη είναι εξαϋλωμένη, σχεδόν σαν να ανέβηκε κι αυτή σε άλλη σφαίρα, σαν να φτιάχνει καινούργιες σφαίρες επικοινωνίας ανάμεσα σε μας και τον χώρο μας.

Ο καλλιτέχνης μάς προβληματίζει. Ο θεατής μετακινείται σε άλλον χώρο και χρόνο, οι αισθήσεις του θεατή είναι σε έξαψη. Ο καλλιτέχνης με αυτά τα σχέδια που διάλεξε ίσως ενοχλεί τον θεατή του, αλλά με έναν τρόπο γλυκύ, με μια γλυκιά βία. Σίγουρα τα έργα του δεν αφήνουν αδιάφορο το μάτι του θεατή, αλλά και το ίδιο το μάτι κρατάει αυτή την ερμηνεία μέσα από το σχέδιο.

Ο Γιάννης Αρτινόπουλος ερμηνεύει αυτό που βλέπει μέσα σε χρώματα και σχέδια, μια πόλη που καθένας την αναγνωρίζει, αλλά δεν έχει φανταστεί με αυτόν τον τρόπο. Αγαπά την πόλη του και αυτό μας το μεταδίδει μέσα από την ερμηνεία του σχεδίου του και τα χρώματα που διαλέγει.

Το ζήτημα της φόρμας είναι παρόν. Ο Γιάννης Αρτινόπουλος είναι ο καλλιτέχνης που κανείς δεν περιμένει να δει στη Ναύπακτο. Σε αυτή τη μικρή πόλη, που είναι περισσότερο γνωστή για την εμπορική και τουριστική ζωή της, συναντά κανείς εκεί στο λιμάνι, στην άκρη του λιμανιού, έναν καλλιτέχνη που σαν τον Διγενή Ακρίτα του Βυζαντίου κρατά σταθερά την καλλιτεχνική του έκφραση. Εκεί που η θάλασσα χωρίζεται από τη στεριά ο καλλιτέχνης κρατάει σταθερά τον κόσμο του πνεύματος. Εκεί ένα χέρι κάθε μέρα ζωγραφίζει σχέδια μεταξύ ονείρου και πραγματικότητας.

Το πρώτο πράγμα που παρατηρούμε σε αυτά τα έργα που εκφράζουν τη Ναύπακτο είναι οι διάφορες καλλιτεχνικές τάσεις, οι οποίες αναμειγνύονται μέσα σε αυτήν την έκφραση: σουρεαλισμός και μερικές φορές σχέδιο ναϊφ.

Ο Γιάννης Αρτινόπουλος μέσα από τα έργα του που είναι εμπνευσμένα από την πόλη μιλάει ελεύθερα, εκφράζεται χωρίς φραγμούς, είναι στο σπίτι του και ζωγραφίζει με τη φαντασία του. Θα λέγαμε καλύτερα ότι η φαντασία του εισβάλλει στη Ναύπακτο. Αυτή η πόλη είναι κυριαρχημένη από τη φαντασία του, η οποία βρίσκεται μέσα στα χρώματα, στα σχέδια, στις μορφές και στο περιεχόμενο.

Όλη η φαντασία ενός ζωγράφου είναι ένα χρώμα, αλλά του Γιάννη Αρτινόπουλου είναι κάτι παραπάνω, όπως λέει και ο ίδιος, *πίνω χρώμα*. Σε αυτά τα έργα, που είναι αφιερωμένα στη Ναύπακτο, βλέπουμε λιγότερο την παρουσία του *René Magritte*. Για να λέμε την αλήθεια, η Ναύπακτος δεν είναι παρά μια πρόφαση, για να εκφράσει

ακόμη πιο πολύ τη φαντασία του και τα χρώματά του.

Η Ναύπακτος για αυτόν δεν είναι ένας λόφος αλλά ένα καπέλο που με το μεγάλο του γείσο σκεπάζει τους κατοίκους και τα σπίτια. Αυτό το καπέλο μπορούμε να το δούμε από τη θάλασσα μέχρι το τέλος του λόφου και, αντίθετα, από την κορυφή μέχρι την παραλία.

Πάνω σε αυτό το καπέλο οι μορφές σε σχήμα πουλιών και τα χρώματα χορεύουν και άλλα είναι πολύ καλά πιασμένα, γαντζωμένα, πάνω σε αυτόν τον λόφο, σαν να είναι ακίνητα. Σπιθαμή προς σπιθαμή πιάνουν όλον τον χώρο και κανένας δεν μπορεί να ξεκολλήσει το ένα λουλούδι από το άλλο. Θα έλεγε κανείς πως το μάτι ελεύθερο, σαν πουλί που αλητεύει μέσα στον κόσμο, χάνεται στα χρώματα.

Από ρεαλιστικής άποψης η πόλη της Ναυπάκτου χαρακτηρίζεται στα πιο πολλά έργα του ως εξής:

Ένα ρολόι, η ώρα, ο χρόνος που περνάει.

Το κάστρο, προστασία, ιστορία, κληρονομιά.

Οι τοίχοι είναι ζωγραφισμένοι περισσότερο με γκρι χρώματα και σε πολύ λίγους πίνακες ζωγραφικής βάζει και πράσινα κλαδιά.

Οι τοίχοι-σύνορα χωρίζουν όρια.

Τα έργα του είναι σαν ένας ανακλαστικός καθρέπτης μέσα στον οποίο βλέπουμε ότι δεν του αρέσουν τα σύνορα, ότι είναι ένα ελεύθερο πνεύμα. Ενώ το λιμάνι είναι πάντοτε φτιαγμένο έτσι, ώστε να δείχνει στον θεατή ότι ο χώρος είναι ανοικτός, ότι από εδώ φεύγουν και εδώ έρχονται.

Τα καράβια δεν είναι τα μεγάλα και επιβλητικά καράβια, αλλά οι βαρκούλες, που με ένα στυλ νάϊφ χορεύουν μέσα και έξω από το λιμάνι. Είναι, από εικαστικής πλευράς, η πιο νάϊφ νότα και αυτή που μας θυμίζει τα παιδικά μας χρόνια.

Η θάλασσα ποτέ φουρτουνιασμένη. Είναι γαλήνια, γαλάζια, υποδεκτική, με τα κόκκινα και άσπρα χρωματιστά πανιά να παίζουν. Στο βάθος ένας ήλιος κόκκινος μας κοιτάζει χωρίς να μας προκαλεί. Είναι ο απόηχος της Ναυμαχίας της Ναυπάκτου. Εκεί που η χώρα κατακτήθηκε. Σαν να μας λέει ο ζωγράφος «Μην ξεχνάτε ποτέ αυτό που έγινε».

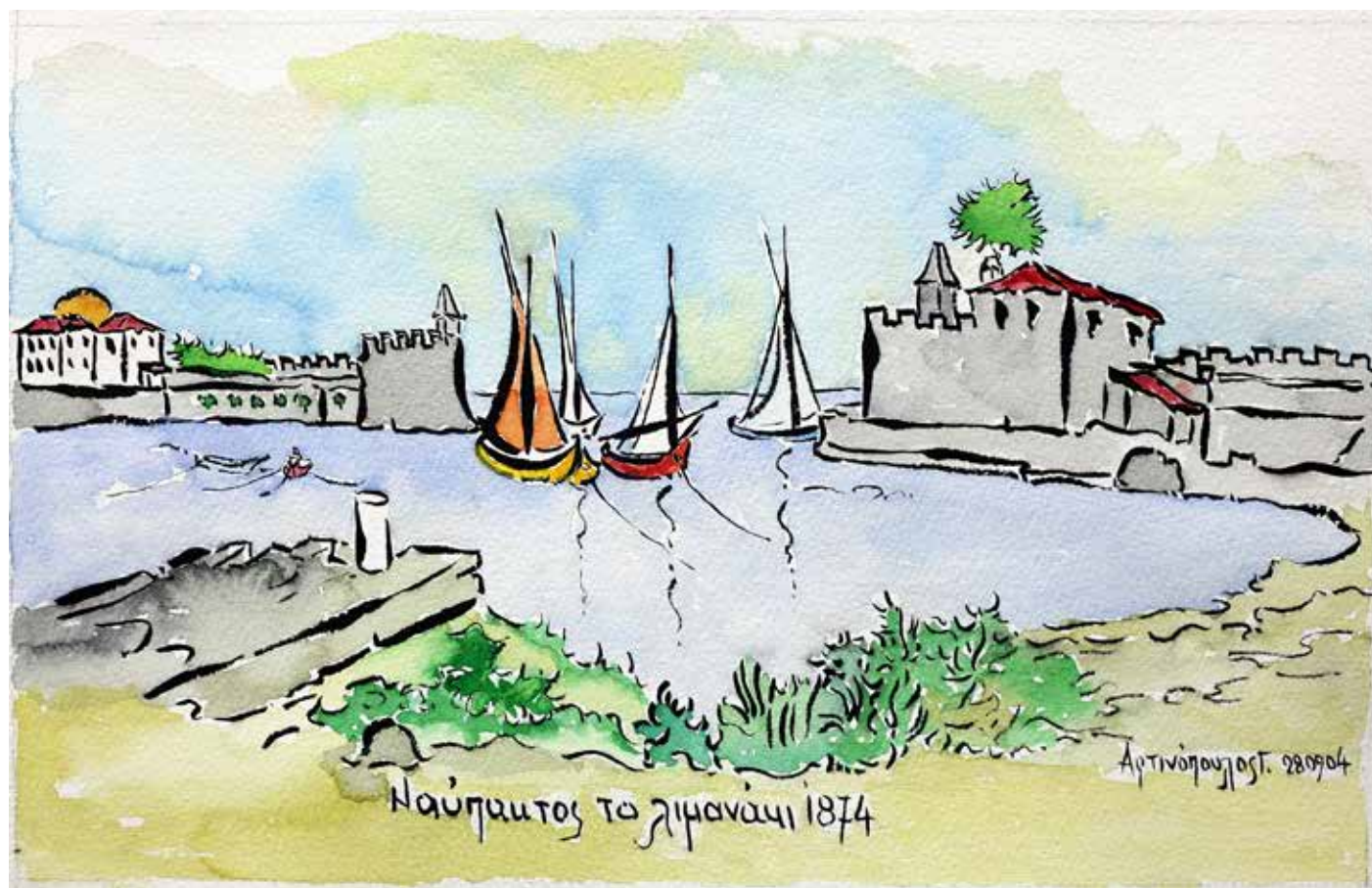
Επίσης, αυτό το φάντασμα της Ναυμαχίας της Ναυπάκτου, που συγκλονίζει τα όνειρα και τις νύχτες των κατοίκων, είναι και ένα μήνυμα ζωής. Ο καλλιτέχνης σαν τον Πρόδρομο προαναγγέλλει τη νίκη μέσα από τους αιώνες. Σαν να γίνεται μέσα από αυτούς τους πίνακες μια συλλογική θεραπεία.

Τα έργα του που έχει αφιερώσει στη Ναύπακτο διαφέρουν από τα υπόλοιπα. Είναι σουρεαλιστικά και τότε – τότε με μερικές εκφράσεις νάϊφ, εξπρεσιονιστικά.

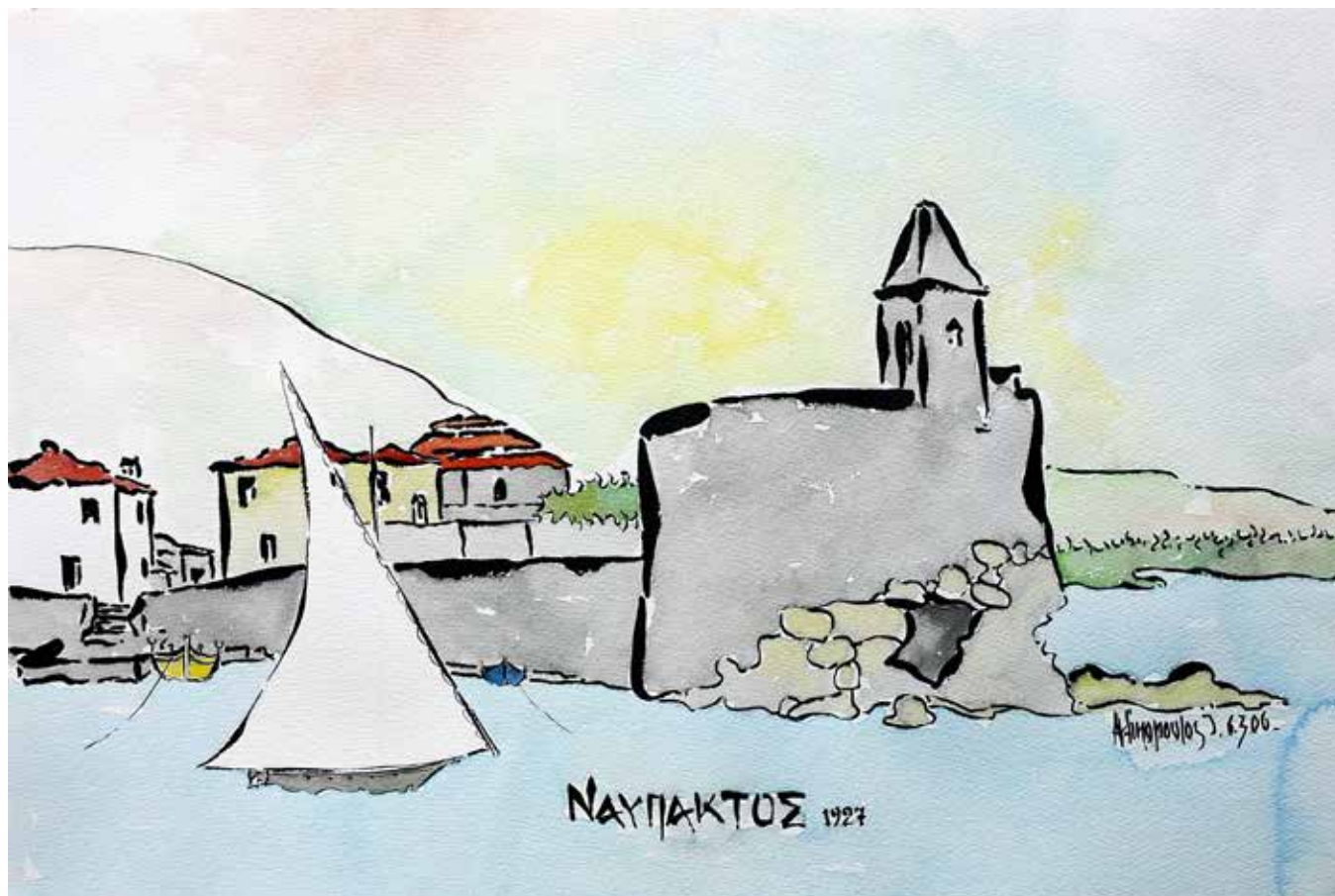
Μπορούμε να πούμε πως ο Γιάννης Αρτινόπουλος ζωγράφισε την Ναύπακτο με την ευαισθησία και τη φαντασία του, χωρίς να σκέφτεται σε ποιο εικαστικό ρεύμα ανήκει. Η φαντασία του τον οδηγεί στον δρόμο της ελευθερίας των αισθήσεών του.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΜΟΥΧΤΟΥΡΗ

*Ομότιμη Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας της Κουλτούρας
στο Πανεπιστήμιο Λωρραίνης*

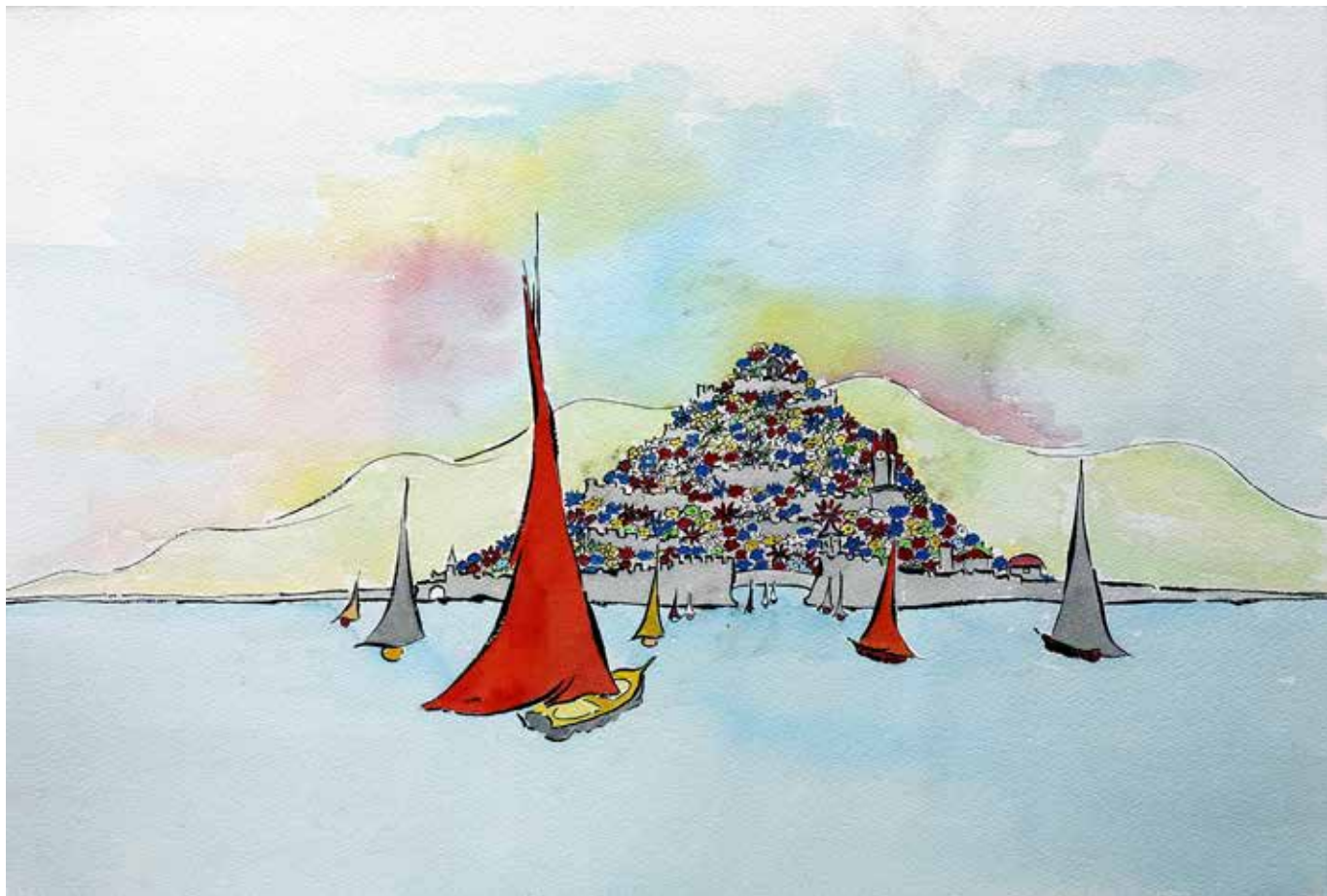

Πίνοντας ένα ποτήρι χρώματα...

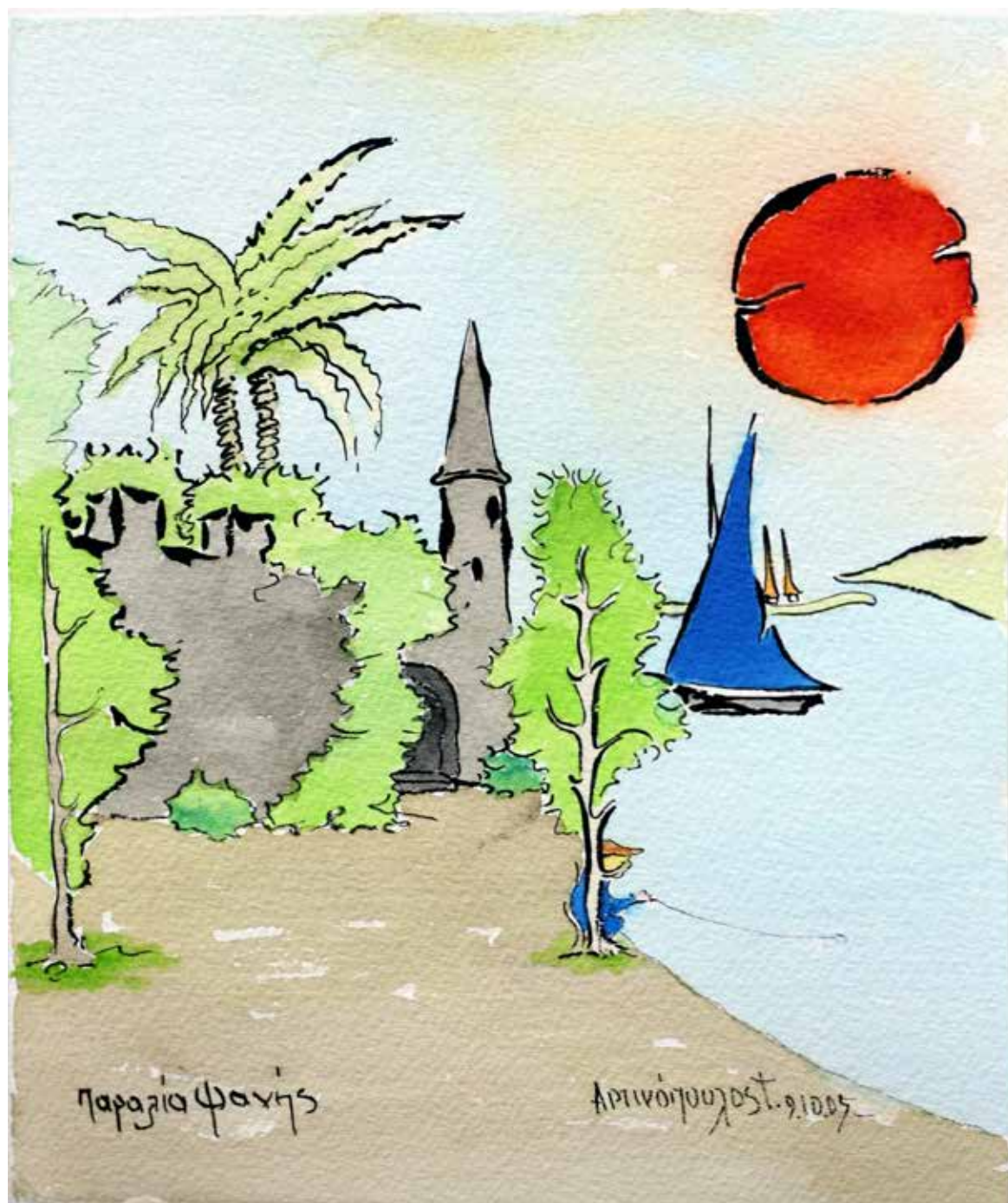

Πίνοντας ένα ποτήρι χρώματα...

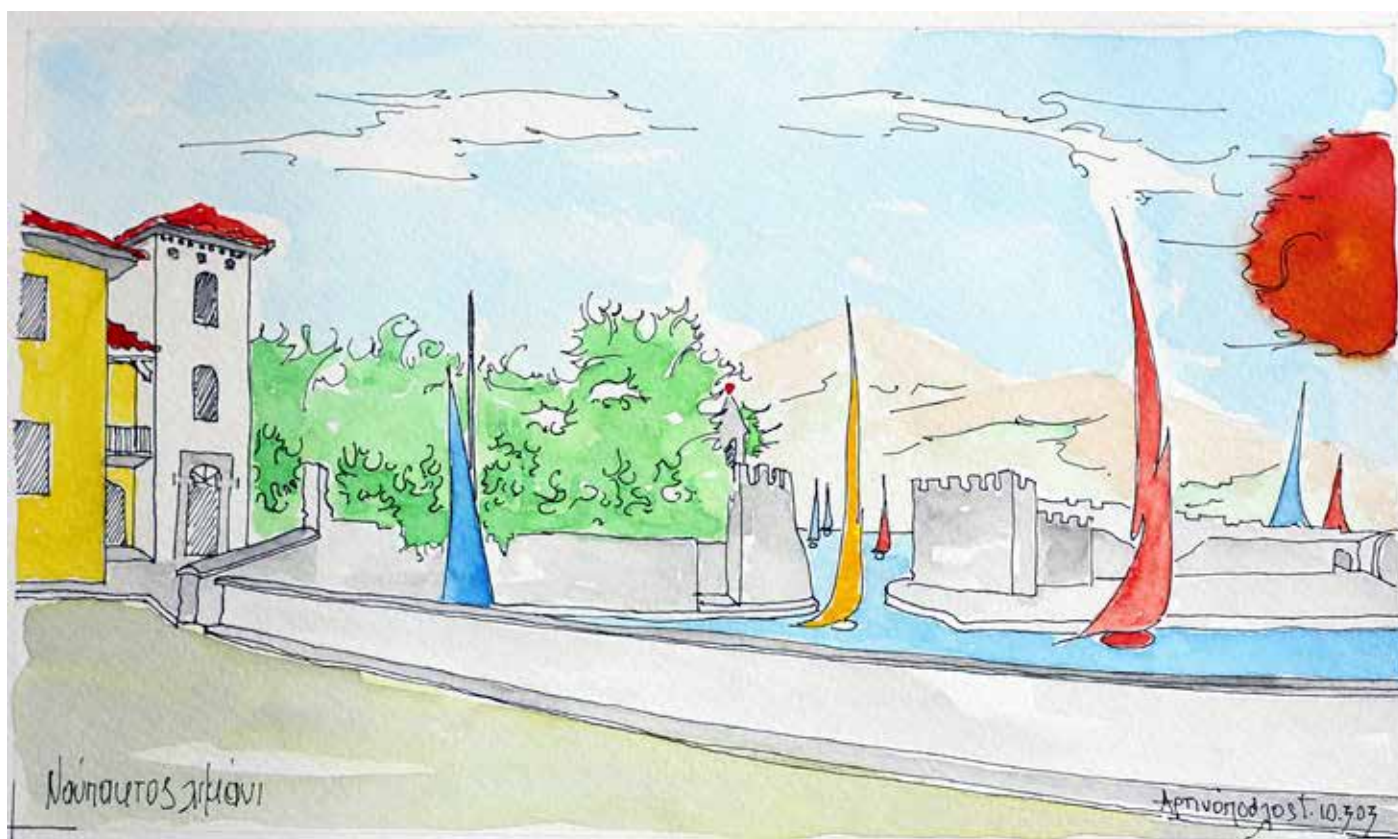

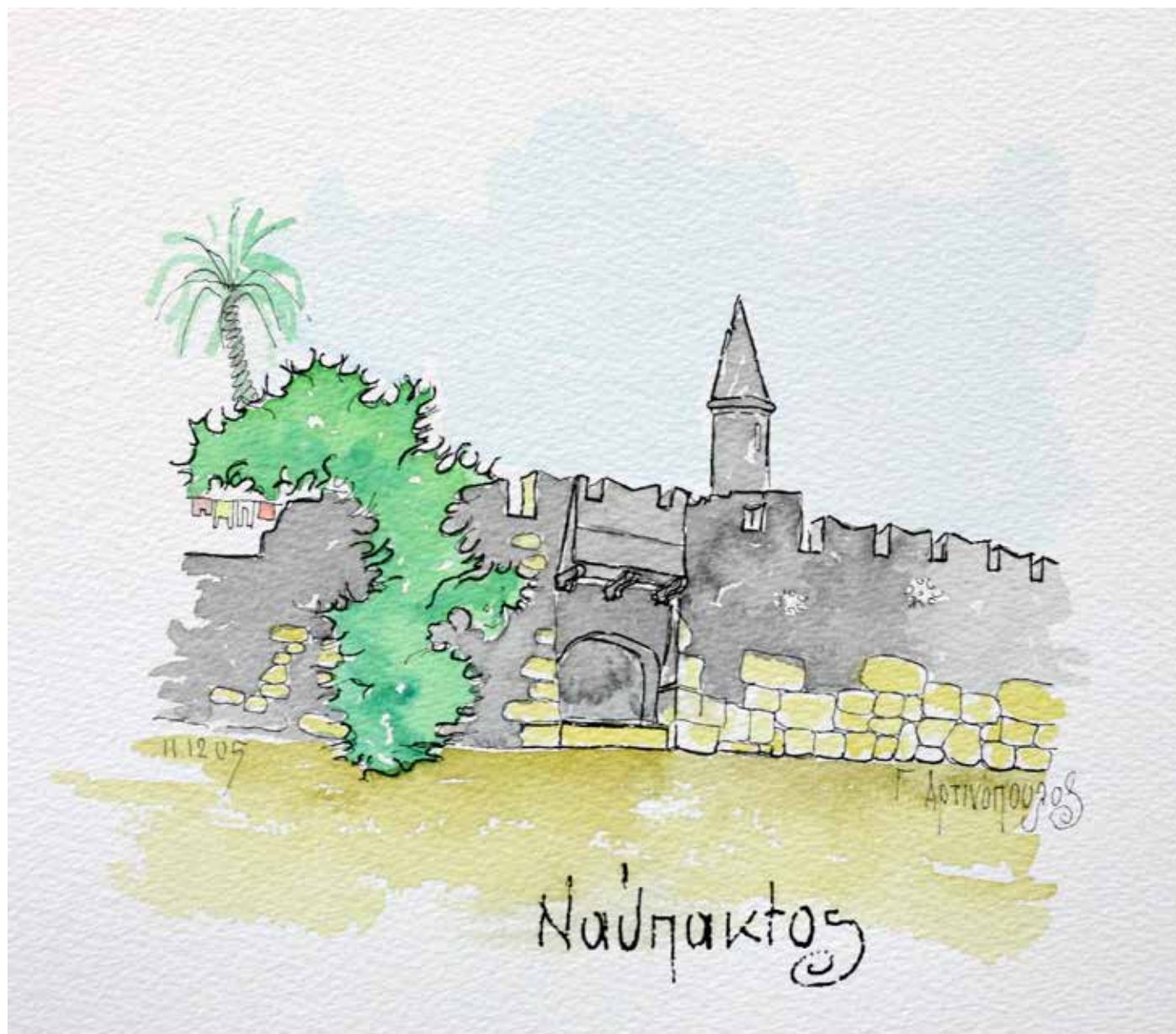

Πίνοντας ένα ποτήρι χρώματα...

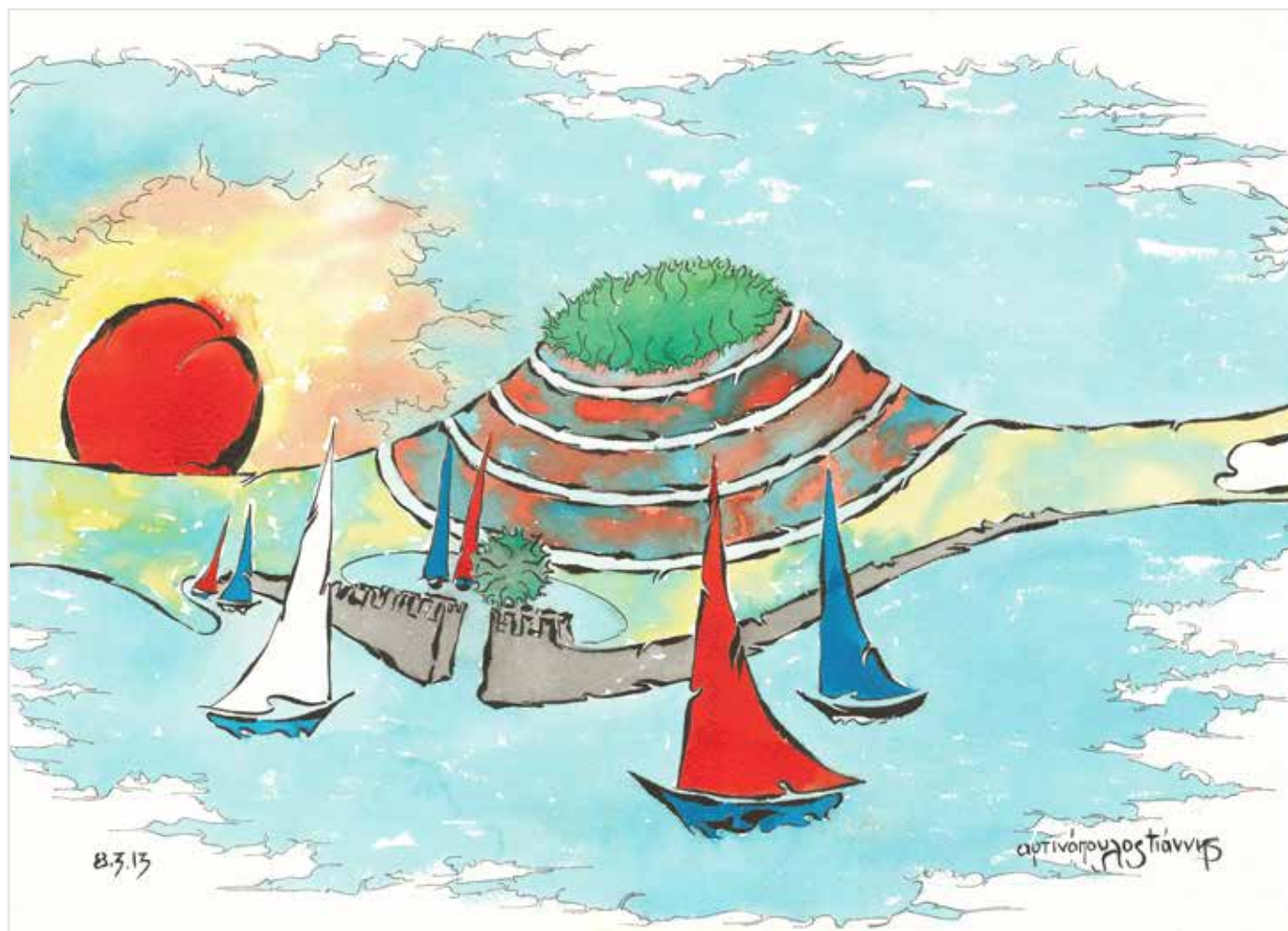

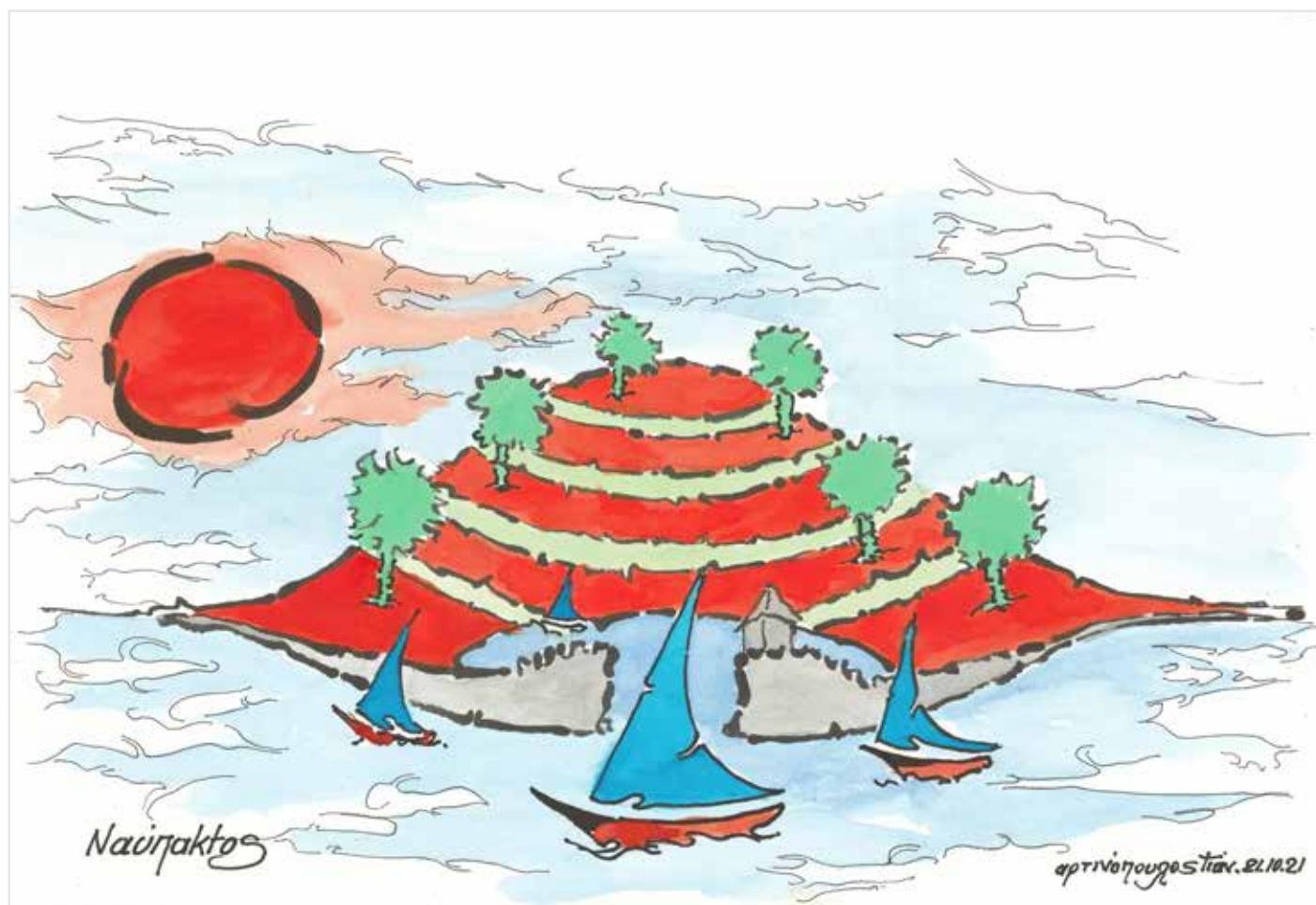

Πίνοντας ένα ποτήρι χρώματα...

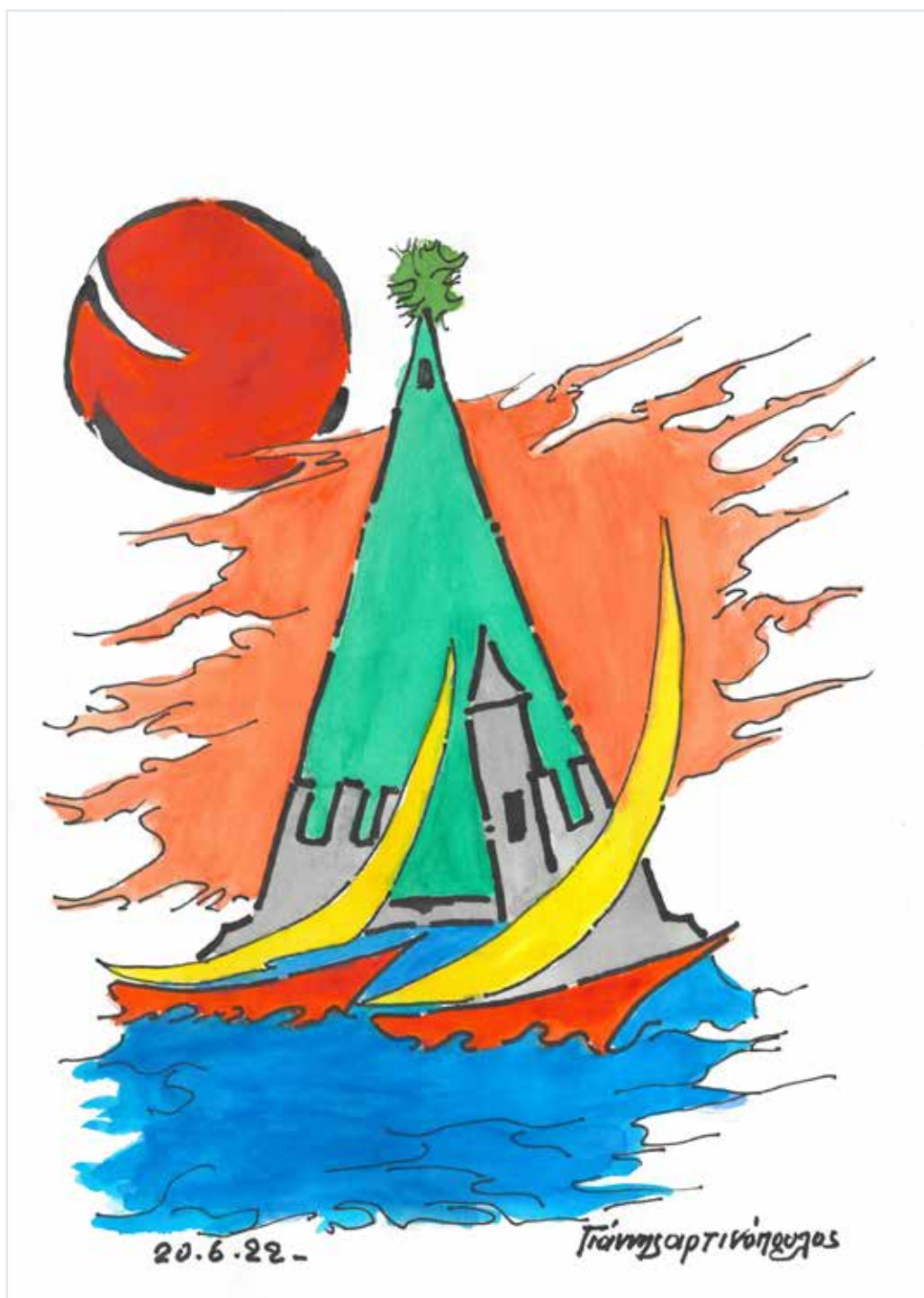

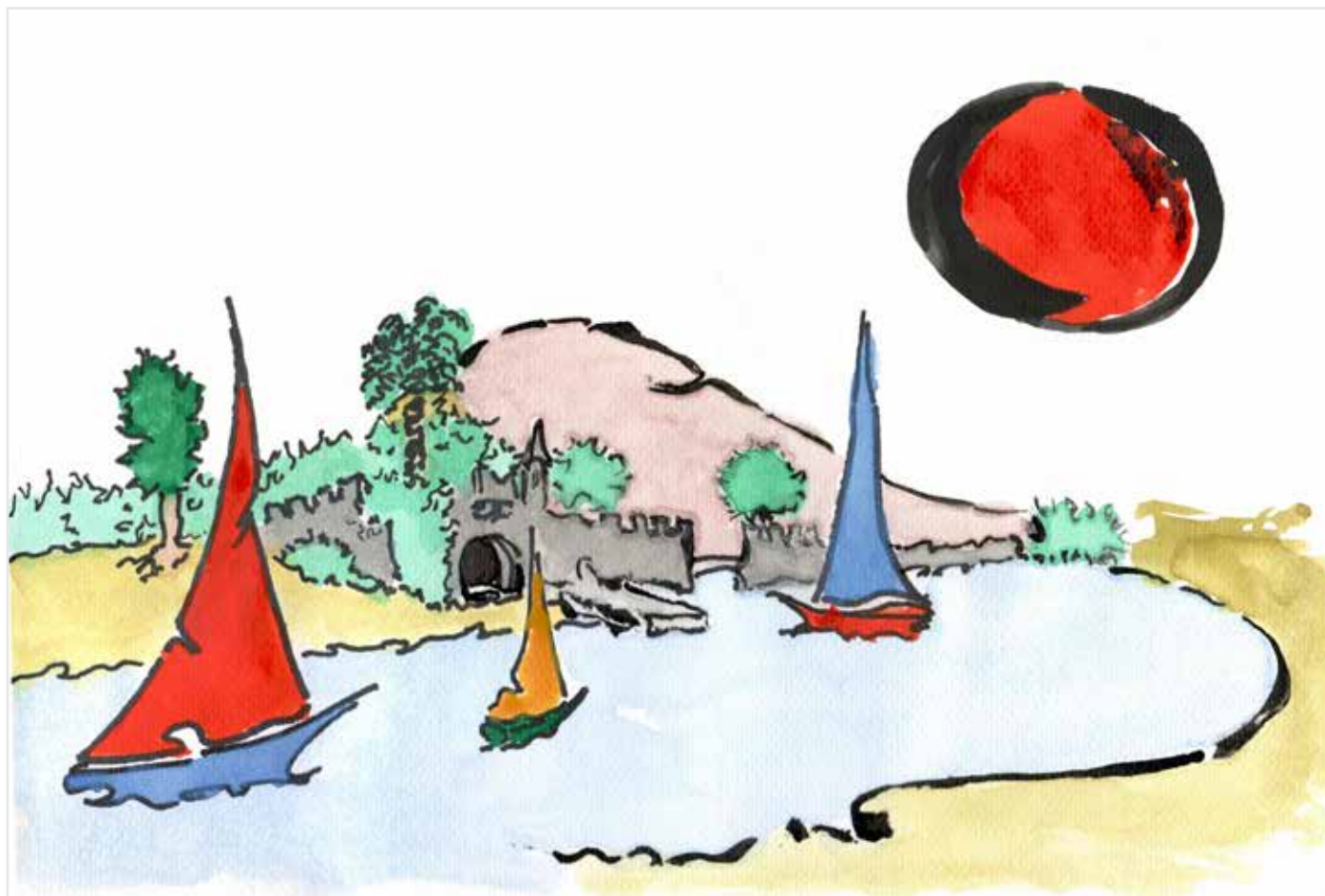

Πίνοντας ένα ποτήρι χρώματα...

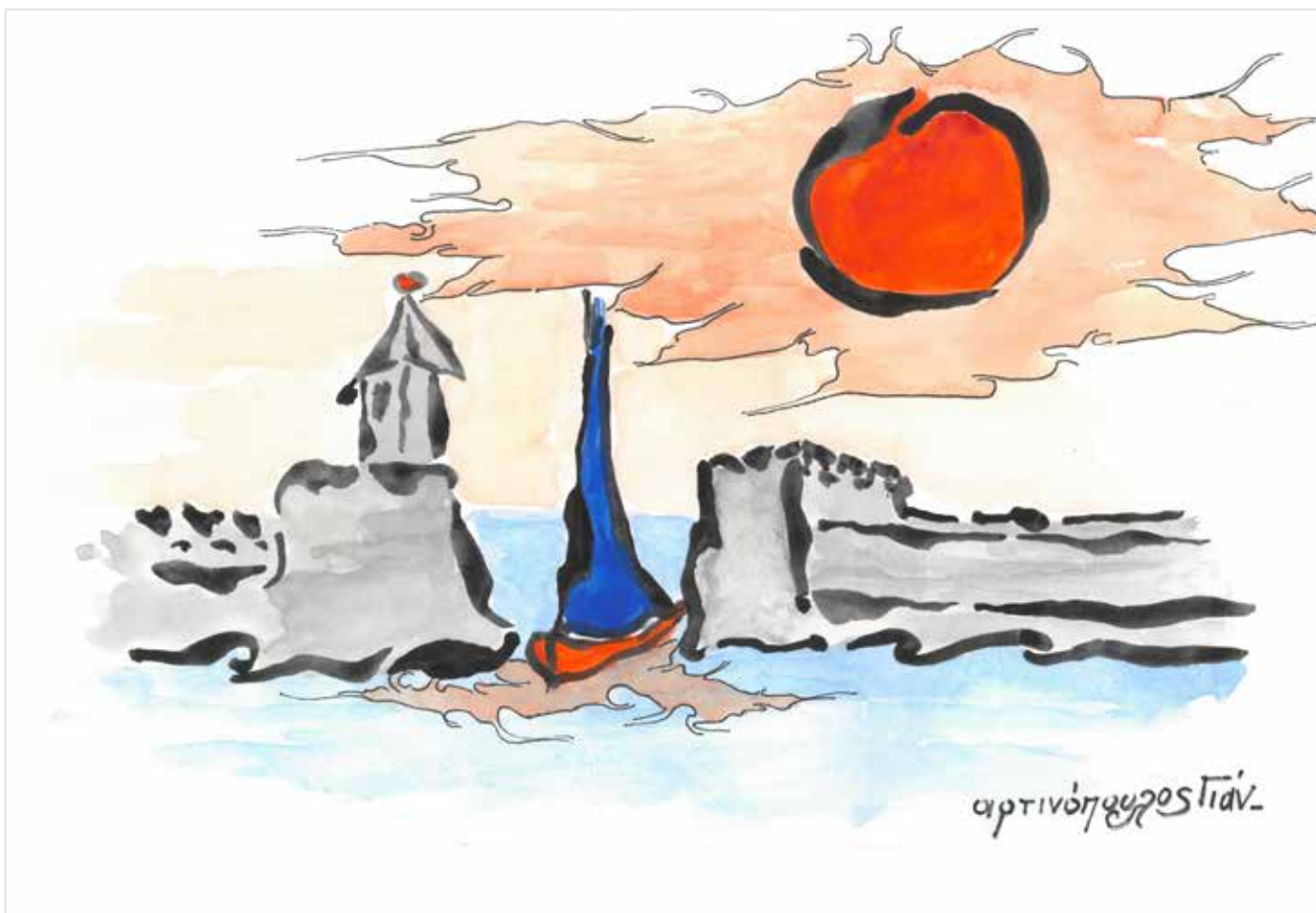

Πίνοντας ένα ποτήρι χρώματα...

Jannis Artinopoulos

A surrealist painter

BIOGRAPHY - CV

Born in 1940 in Nafpaktos. From early age found in Belgium, where he finished his general education and studied architecture. At the same time he attended art pottery and enamel. In 1966 he graduated from the school of painting of the distinguished Belgian artist Marcel Hastir. There he met the great painters Paul Delvaux, Jean Brusselmans, Edgard Tudgat, René Wilquet and Gust Kulche. He was fortunate to study with the great Belgian surrealist painter René Magritte, who appreciated his art and encouraged him to exhibit his works. So in 1969 held two solo exhibitions in Brussels, which enjoyed great success. In 1981 he returned to Greece and settled in Nafpaktos devoting his time to painting.

There are three elements that he spreads on the canvas of his works: design, colors and imagination. Artinopoulos possesses all three of these elements in a superlative degree. The way these three elements are combined is what shows his originality and personal character. Yannis Artinopoulos was inspired by the great surrealist painters but followed his own special and original way of painting. Its subject matter focuses on social inequalities and the problems and searches of modern man.

EXHIBITIONS

- 1960s - Brussels
- 1985 - Athens
- 1989 - Patras
- 2002 - Nafpaktos
- 2004 - Mesolongi
- 2006 - Lefkada
- 2012 - Nafpaktos

CONTACT

Jannis Artinopoulos

- ✉ jannisartinopoulos@gmail.com
- 🌐 www.jannisartinopoulos.art
- 📷 (tf) @jannisartinopoulos
- 👤 Jannis Artinopoulos
- ☎ +30 26340 22229

1. ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΕΠΩΝΥΜΟ:	Αρτινόπουλος
ΟΝΟΜΑ:	Γιάννης
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ:	1940
ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ:	Ναύπακτος
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΙΑΣ:	Φορμίωνος 2, Λιμάνι Ναυπάκτου
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΟΙΚΙΑΣ:	+30 26340 222 29
ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ:	6948 205 042
E-MAIL:	jannisartinopoulos@gmail.com
WEBSITE:	www.Jannisartinopoulos.art

@jannisartinopoulos

Jannis Artinopoulos

2. ΣΠΟΥΔΕΣ

- Από μικρή ακόμη ηλικία βρέθηκε στο Βέλγιο όπου τελείωσε τις εγκύκλιες σπουδές του και σπούδασε αρχιτεκτονική. Ταυτόχρονα παρακολούθησε μαθήματα κεραμικής και της τέχνης του σμάλτου.
- Το 1966 αποφοίτησε από τη σχολή ζωγραφικής του διακεκριμένου Βέλγου ζωγράφου Marcel Hastir.

3. ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

- 1968 και 1969 στην gallery "AgleAighy", δυο ατομικές στις Βρυξέλες.
- 1985 στην gallery «Αγκάθι», Αθήνα.
- 1989 στη Δημοτική αίθουσα, Πάτρα.
- 2002 στην αίθουσα «Ναυπακτία» του Δήμου Ναυπακτίας, Ναύπακτο
- 2004 στην αίθουσα «Διέξοδος», Μεσολόγγι.
- 2006 στη Δημοτική αίθουσα, Λευκάδα.
- 2012 «Φετιχέ Τζαμί», Ναύπακτος

4. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- 20 Απριλίου 2018, μίλησε σε νέους και έφηβους για τον Ρενέ Μαγκρίτ στην Παπαχαράλαμπειο Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου.
- 11 Μαρτίου 2022, επισκέφτηκε και μίλησε στα παιδιά του Α΄ Δημοτικού για ζωγραφική.
- 2 Σεπτεμβρίου 2019, έδωσε συνέντευξη στην ΕΡΤ για το ντοκιμαντέρ με τίτλο «Από πέτρα και χρόνο».
- Φιλοτέχνησε πολλά βιβλία Ναυπακτίων συγγραφέων.
- Δημιούργησε το λογότυπο της Δημόσιας Επιχείρησης Ύδρευσης του δήμου Ναυπακτίας.
- Σχεδίασε το μνημείο εκτελεσθέντων Ναυπακτίων στην Πάτρα, την περίοδο της Κατοχής.

